

Қарағанды қаласының коммуналдық қалдықтарын басқарудың 2025-2029 жж. арналған бағдарламасын бекіту туралы

Қарағанды қалалық мәслихатының 2025 жылғы 26 ақпандағы № 229 шешімі

Қазақстан Республикасының Экологиялық Кодексінің 365-бабының 3-тармағының 1-тармақшасына, сондай-ақ Қазақстан Республикасының "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Заңына сәйкес, Қарағанды қалалық мәслихаты ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:

1. Қарағанды қаласының коммуналдық қалдықтарын басқарудың 2025-2029 жж. арналған бағдарламасы бекітілсін;
2. Осы шешім алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін он күнтізбелік күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қалалық мәслихат төрағасы

А.Бөкенов

Қарағанды қалалық
мәслихатының 2025 жылғы
26 ақпандағы №229 шешіміне
қосымша

Қарағанды қаласының коммуналдық қалдықтар бойынша басқару бағдарламасы 2025 – 2029 жж.

МАЗМҰНЫ

МАЗМҰНЫ	2
КІРІСПЕ	3
Аймақтың негізгі сипаттамалары	3
Жоспарлы кезеңге арналған коммуналдық қалдықтарды басқару бағдарламасын әзірлеу қажеттілігінің негіздемесі	3
Коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі іс-шаралар құрылған ұлттық стратегиялық, бағдарламалық құжаттар, аумақты дамыту жоспарлары және т.б.	4
1. КОММУНАЛДЫҚ ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙЫН ТАЛДАУ	5
1.1 Өңірдегі коммуналдық қалдықтарды басқарудың ағымдағы жай-күйін бағалау	5
Коммуналдық қалдықтарды басқару саласындағы инфрақұрылымның жай-күйі бойынша жалпы мәліметтер (бөлек жинау,	

	қалдықтарды тасымалдау жөніндегі мамандандырылған техника, сұрыптау, қайта өңдеу жөніндегі қуаттар, ҚТҚ полигондары және т. б.)	5
	Коммуналдық қалдықтардың морфологиялық құрамы	11
	Қарағандыдағы қатты тұрмыстық қалдықтар полигондары	11
	Көшедегі қоқыс жәшіктері-қоқыс жәшіктері	13
	1.2 Соңғы үш жылдағы динамикадағы коммуналдық қалдықтарды басқаруды талдау	14
	1.3 Коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуы бойынша нормативтік базасы бар	16
	1.4 Соңғы үш жылдағы динамикада бөлінген қаражатты (жергілікті және республикалық бюджеттер, бюджеттен тыс) сипаттау және талдау	17
2. МАҚСАТТАР, МІНДЕТТЕР ЖӘНЕ НЫСАНАЛЫ КӨРСЕТКІШТЕР		19
	2.1 Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері	19
	2.2 Қойылған мақсаттар мен міндеттерге неғұрлым тиімді және экономикалық негізделген әдістермен қол жеткізу жолдары	20
	2.3 Бағдарламаның нысаналы көрсеткіштері	22
3. ҚОЙЫЛҒАН МАҚСАТТАР МЕН МІНДЕТТЕРГЕ ҚОЛ ЖЕТКІЗУДІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ, ЖОЛДАРЫ		25
4. ҚАЖЕТТІ РЕСУРСТАР		29
5. БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ МОНИТОРИНГІ		29
6. БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ ЖӨНІНДЕГІ ІС-ШАРАЛАР ЖОСПАРЫ		30

КІРІСПЕ.

Қарағанды үшін коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі 2025-2029жж. кезеңіне арналған бағдарлама "Коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі бағдарламаны әзірлеу жөніндегі жергілікті атқарушы органдарға әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрінің 18.05.2023 ж. №154 бұйрығы негізінде әзірленеді.

Бағдарлама Экологиялық кодекске сәйкес, атап айтқанда Кодекстің 329-бабында белгіленген иерархия қағидатына сәйкес әзірленеді.

Бағдарламада коммуналдық қалдықтардың көлемі мен құрамы, түзілу жылдамдығы, жіктелуі, Жинақтау, жинау, тасымалдау, сұрыптау, залалсыздандыру, қалпына келтіру

және жою тәсілдері, коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу жөніндегі қолданыстағы инфрақұрылым туралы мәліметтерді қоса алғанда, Қарағанды қаласында пайда болатын коммуналдық қалдықтардың сипаттамасы (сипаттамасы) ұсынылады.

Аймақтың негізгі сипаттамалары.

Қарағанды қаласы Қарағанды облысының әкімшілік орталығы. Қала Қазақстанның орталық бөлігінде орналасқан. Ірі индустриалды-өнеркәсіптік, ғылыми және мәдени орталық болып табылады. Қарағанды аумағы 498 км², оның ішінде 279 км² – тікелей Қарағанды қаласы. Әкімшілік жағынан қала 2 ауданға бөлінеді – Қазыбек би атындағы аудан және Әлихан Бөкейхан атындағы аудан. Қарағанды қаласы Қарағанды агломерациясының орталығы болып табылады.

Халық санының динамикасы Ұлттық статистика бюросының мәліметтері бойынша қабылданды. 2023 жылдың қыркүйегінде Қарағанды халқының саны 520 467 адамды құрады.

Қарағандыда 2019-2024 жылдар кезеңінде халықтың орташа жылдық саны 1-кестеде көрсетілген.

1-кесте-Қарағандыда 2019-2024 жылдар кезеңіндегі халықтың орташа жылдық саны

Қарағандыдағы халық саны	2019	2020	2021	2022	2023	2024*
Мың адам						
Қалалық	497,711	499,777	500,921	511,860	519,8	525,3
Ауылдық	0,194	0,177	0,174	0,203	0,203	-

*("Қарағанды агломерациясын дамытудың 2025-2029 жылдарға арналған Кешенді жоспарына" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2025 жылғы 14 ақпандағы № 71 Қаулысына сәйкес)

2020 жылдан 2024 жылға дейінгі кезеңде (5 жыл ішінде) халық санының өсуі 5% құрады.

Қарағандыда облыс халқының 45%-ы тұрады.

Жоспарлы кезеңге арналған коммуналдық қалдықтарды басқару бағдарламасын әзірлеу қажеттілігінің негіздемесі.

Бағдарламаны әзірлеу қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау, тасымалдау, кәдеге жарату, қайта өңдеу және көму жөніндегі қызметтер кешенінің тиімділігін, сенімділігін, экологиялық және әлеуметтік қолайлылығын арттыру, ҚТҚ қайта өңдеу үлесін ұлғайту, сондай-ақ қалдықтарды қауіпсіз көмуді қамтамасыз ету үшін қажет.

Бағдарлама "коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі бағдарламаны әзірлеу жөніндегі жергілікті атқарушы органдарға әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 154-ө бұйрығына сәйкес жоспарлы кезеңге кемінде 5 жыл мерзімге әзірленеді.

Бағдарлама келесі нормативтік құжаттар негізінде әзірленді:

- Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі-02.01.2021 ж. № 400-VI.
- Коммуналдық қалдықтарды басқару қағидаларын бекіту туралы-Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2021 жылғы 28 желтоқсандағы № 508 бұйрығы.
- Техникалық, экономикалық және экологиялық орындылығын ескере отырып, міндетті түрде бөлек жинауға жататын қалдықтарды бөлек жинауға, оның ішінде қалдықтардың түрлеріне немесе топтарына (түрлерінің жиынтығына) қойылатын талаптарды бекіту туралы - Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2021 жылғы 2 желтоқсандағы № 482 бұйрығы.
- "Өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинауға, пайдалануға, қолдануға, залалсыздандыруға, тасымалдауға, сақтауға және көмуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы-Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 25 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-331/2020 бұйрығы.

Және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар. Осы бағдарламада әзірленген барлық іс-шаралар мен ұсынымдар коммуналдық қалдықтарды жинау, әкету, пайдалану және сақтау саласындағы нормативтік құжаттардың талаптарын ескереді.

Коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі іс-шаралар құрылған ұлттық стратегиялық, бағдарламалық құжаттар, аумақты дамыту жоспарлары және т.б.

Коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі іс шаралар мынадай ұлттық стратегиялар мен даму жоспарларында қаралады:

"Көміртекті бейтараптыққа қол жеткізу стратегиясы" - Қазақстан Республикасы Президентінің 2.02.023 ж. Жарлығы.

"Қалдықтарды басқару" бөлімі:

3.3.1.4-бөлім қалдықтарды басқару

- 1) қалдықтардың түзілу көлемін қысқарту;
- 2) ҚТҚ жинау және сұрыптаумен толық қамтуды жеделдетіп енгізу;
- 3) қайта өңделетін және компостталатын қалдықтардың үлесін ұлғайту.

1. КОММУНАЛДЫҚ ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙЫН ТАЛДАУ

1.1 Аймақтағы коммуналдық қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайын бағалау.

Коммуналдық қалдықтарды басқару саласындағы инфрақұрылымның жай-күйі бойынша жалпы мәліметтер (бөлек жинау, қалдықтарды тасымалдау жөніндегі мамандандырылған техника, сұрыптау, қайта өңдеу жөніндегі қуаттар, ҚТҚ полигондары және т. б.)

Халықаралық тәжірибеде ҚТҚ жалпы құрамына кіретін, бірақ қайта өңдеу және/немесе көму тәсілімен ерекшеленетін үш "қалдықтар ағынына" сәйкес келетін үш бөлікке жіктеледі.

Коммуналдық қалдықтар. Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 365 бабына сәйкес коммуналдық қалдықтар ретінде келесі қалдықтар қарастырылады: өзгелермен қатар қағаз бен картонды, шыныны, металдарды, пластмассаны, органикалық қалдықтарды, сүректі, тоқыманы, қаптаманы, пайдаланылған электр және электрондық жабдықтарды, батареялар мен аккумуляторларды қоса алғанда, үй шаруашылықтарының аралас қалдықтары мен бөлек жиналған қалдықтары. Сонымен қатар, егер аралас қалдықтар және басқа көздерден бөлек жиналған қалдықтар өзінің сипаты мен құрамы бойынша үй шаруашылықтарының қалдықтарына ұқсас болса, осындай қалдықтар.

Коммуналдық қалдықтарға өндіріс, ауыл шаруашылығы, орман шаруашылығы, балық аулау, септиктер мен кәріз желілері, сондай-ақ сарқынды судың тұнбасын қоса алғанда, тазарту құрылысжайлары қалдықтары, пайдаланудан шығып қалған көлік құралдары немесе құрылыс қалдықтары кірмейді.

Ірі габаритті қалдықтар – өзінің тұтыну қасиеттерін жоғалтқан және өзінің мөлшері бойынша мамандандырылған көлік құралдарымен тасымалдау мүмкіндігін болдырмайтын тұтыну және шаруашылық қызметінің қалдықтары (тұрмыстық техника, жиһаз және басқалар). Түсініктеме "Қалдықтарды бөлек жинауға, оның ішінде техникалық, экономикалық және экологиялық орындылығы ескеріле отырып, міндетті бөлек жинауға жататын қалдықтардың түрлеріне немесе топтарына (түрлерінің жиынтығына) қойылатын талаптарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2021 жылғы 2 желтоқсандағы № 482 бұйрығы сәйкес келтірілді.

Құрылыс қалдықтары. Құрылыс қалдықтары деп ғимараттарды, құрылысжайларды, өнеркәсіптік объектілерді, жолдарды, инженерлік және басқа да коммуникацияларды бұзу, бөлшектеу, реконструкциялау, жөндеу (оның ішінде күрделі жөндеу) немесе салу процесінде түзілетін қалдықтар түсініледі. Қазақстан Республикасы Экологиялық Кодексінің 376-бабы 1-тармағы.

Кездейсоқ қоқыстар – қалдықтарды жинақтауға және көмуге арналған орындардан тыс орналастыру деп танылады. Кездейсоқ қоқыстарды жою деп оларды жинақтауға немесе көмуге арналған арнайы белгіленген орындардан тыс орналастырылған қалдықтарды сұрыптау, залалсыздандыру, қайта өңдеу, кәдеге жарату немесе көму үшін арнайы бейімделген ұйымдарға жинау, тасымалдау және беру түсініледі. (Қазақстан Республикасы Экологиялық Кодексінің 366-бабы 1-тармағы)

Қарағанды қаласындағы коммуналдық қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайы бойынша мәліметтер Ұлттық статистика бюросының сайтынан алынды <https://stat.gov.kz/ru/> "Талдау" Ұлттық статистика бюросының ақпараттық талдау жүйесі <https://taldau.stat.gov.kz/ru/> қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның жергілікті атқарушы органдары мен аумақтық бөлімшесі (Қарағанды облысының экология департаменті) ұсынған деректер.

Барлық деректер ұсынылған ақпаратқа сәйкес келтіріледі, техника мен жабдыққа арналған ілеспе құжаттармен расталмайды.

Қарағанды қаласындағы коммуналдық қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайы бойынша мәліметтер келесі ресми көздерден алынды: <https://stat.gov.kz/ru/>, <https://taldau.stat.gov.kz/ru/> және экология департаменті.

Қауіпті емес қалдықтарды тасымалдауға талон алған Қарағанды қаласының кәсіпорындары:

№	Кәсіпкерлік субъектісінің атауы	Қалдықтарды басқару саласындағы қызметтің атауы	Ескертпе
1	ТОО "Қарағанды қаласының ГорКомТранс"	қалдықтарды жинау, сұрыптау және (немесе) тасымалдау, ҚТҚ қалпына келтіру және (немесе) жою	Бұл ұйымдар 2017 жылдан бастап жария шарттарға сәйкес контейнерлік алаңдардан коммуналдық қалдықтарды шығаруды жүзеге асырады
2	ТОО "Ресайклинг"	қалдықтарды жинау, сұрыптау және тасымалдау	
3	ТОО "ЭкоАлем Казахстан"	қалдықтарды жинау, сұрыптау және тасымалдау	
4	ИП "Eco Lider"	қалдықтарды жинау және тасымалдау	
5	ИП "Вторсырье Караганда"	қалдықтарды жинау және тасымалдау	
6	ТОО "КазРемШина"	қауіпті емес қалдықтарды қайта өңдеу және кәдеге жарату	
7	ТОО "ЭкоКомфорт" Клининг компаниясы"	қауіпті емес қалдықтарды жинау, сұрыптау және қайта өңдеу	

8	ТОО "Промышленные отходы"	қауіпті емес қалдықтарды жинау, тасымалдау	
9	ТОО "ЭкоИмпульс"	қалдықтарды жинау, сұрыптау және (немесе) тасымалдау, қауіпті емес қалдықтарды қалпына келтіру және (немесе) жою	
10	ТОО "Казахстанский оператор по управлению отходами"	қалдықтарды жинау, сұрыптау және (немесе) тасымалдау, қауіпті емес қалдықтарды қалпына келтіру және (немесе) жою	
11	ТОО "Ресайклинг ТК"	қалдықтарды жинау, сұрыптау және тасымалдау	
12	ТОО "NLB"	қауіпті емес қалдықтарды жинау	
13	ТОО "EcoProfKZ"	қалдықтарды жинау, сұрыптау және (немесе) тасымалдау	
14	ТОО "Эко Тазалық Караганда"	қалдықтарды жинау, сұрыптау және тасымалдау	
15	ТОО "Центр Утилизации Отходов" ЭкоЛидер"	қауіпті емес қалдықтарды қайта өңдеу және жою	
16	ТОО "ВАЮМ"	қауіпті емес қалдықтарды жинау, сұрыптау және (немесе) тасымалдау, қайта өңдеу	
17	ТОО "АлТемир"	қауіпті емес қалдықтарды жинау, сұрыптау және (немесе) тасымалдау, қайта өңдеу	
18	ТОО "Тристан-2018"	қауіпті емес қалдықтарды жинау, сұрыптау және (немесе) тасымалдау, қайта өңдеу	
19	ТОО "Ресайклинг Сервис"	қауіпті емес қалдықтарды жинау, сұрыптау және тасымалдау	
20	ТОО "RecyclingCompany"	қалдықтарды жинау, сұрыптау және (немесе) тасымалдау, қауіпті емес қалдықтарды қалпына келтіру және (немесе) жою	

2018 жылдан бастап Қарағанды қаласы бойынша жиналған және тасымалданған коммуналдық қалдықтардың көлемі 1.1-кестеде көрсетілген. Көлемі полигондарға

қалдықтарды өз бетінше шығаруды жүзеге асыратын кәсіпорындардың қалдықтарын ескере отырып ұсынылған.

Жария шарттарға сәйкес қаланың контейнерлік алаңдарынан әкетуді 3 кәсіпорын жүзеге асырады:

"ГорКомТранс города Караганды" ЖШС

"ЭкоАлем Қазақстан" ЖШС

"Қарағанды – Ресайклинг" ЖШС

1.2-кестеде Қарағанды қаласының контейнерлік алаңдарынан коммуналдық қалдықтарды шығаруды жүзеге асыратын кәсіпорындар жинаған және тасымалдаған қалдықтардың көлемі көрсетілген.

1.1-кесте – Полигондарға өз бетінше әкетуді жүзеге асыратын кәсіпорындардың қалдықтарын ескере отырып, 2021 жылдан 2023 жылға дейін Қарағанды бойынша жиналған және тасымалданған коммуналдық қалдықтардың көлемі

жыл	2021	2022	2023
Тонн			
жиналған коммуналдық қалдықтар	408 656	231 216	230 725

1.2-кесте – 2023 жылға арналған қалдықтарды әкетуге арналған жария шарттарға сәйкес кәсіпорындар жүзеге асырған Қарағанды қаласының контейнерлік алаңдарынан жиналған және тасымалданған қалдықтардың көлемі

№пп	Мекеме атауы	2023 жылы қалдықтар көлемі, м3	2023 жылы түзілген барлық қалдықтар көлемі, м3	Коммуналдық қалдықтардың орташа тығыздығы	2023 жылы қалдықтардың массасы, тонна
1	"ГорКомТранс города Караганды" ЖШС	609 594	662 137	0,25	165 534,25
2	"ЭкоАлем Казахстан" ЭШС	34 575			
3	"Караганда - Ресайклинг" ЖШС	17 968			

Осылайша, тікелей Қарағанды қаласының контейнерлік алаңдарынан 2023 жылы 165 534,25 тонна коммуналдық қалдықтар шығарылды.

Қалған 65 190,75 тоннаны коммуналдық қалдықтарды шығаруға рұқсаты бар кәсіпорындар немесе жекелеген шарттар бойынша тасымалдады.

1.1.1-кесте – 2029 жылға арналған қалдықтардың пайда болуының болжамды есебі.

Параметр	өлшем бірлігі	мағынасы
2029 жылы болжамды халық саны (халық санының 4,5% - ға өсуі)	Мың адам	551,565

1 адамға арналған қалдықтардың пайда болуының белгіленген нормативі ең аз	м3	1,76
1 адамға арналған қалдықтардың пайда болуының белгіленген нормативі ең жоғары	м3	2,26
2023 жылға арналған 1 адамға шаққандағы қалдықтардың нақты түзілу жылдамдығы (есептік)	тонна	0,45
есептеулер үшін қабылданатын қалдықтардың тығыздығы	тонн/ м3	0,25
Ең аз болжамды көлем	жылына мың тонна	242,688
Максималды болжамды көлем	жылына мың тонна	311,634
Ең ықтимал Білім	жылына мың тонна	248,2

Қазіргі уақытта қоқыс шығаратын компаниялармен қала аудандарына қызмет көрсету туралы жария шарт жасалуда.

1.3-кесте – 2021 - 2023 жылы Қарағанды қаласы бойынша барлық жиналған коммуналдық қалдықтардан сұрыпталған түрлердің көлемі*

№пп	Компоненттің фракцияның атауы	Сұрыпталды, тонна	Қайта өңдеуге тасымалданды, тонна	Сұрыпталды, тонна	Қайта өңдеуге тасымалданды, тонна	Сұрыпталды, тонна	Қайта өңдеуге тасымалданды, тонна
		2021	2022	2023	2023	2023	2023
1	Макулатура, картон, қағаз қалдықтары			51 023	51 023	55 644	55 644
2	Шыны маңдай	Деректерді жинау сұрыптаудың жалпы көлемі бойынша жүргізілді	Деректерді жинау сұрыптаудың жалпы көлемі бойынша жүргізілді	19 948	19 944	19 068	19 068
3	Пластмасса, пластик қалдықтары және т. б.			59 685	59 485	66 926	66 650
4	металлдар			4 781	4 781	4 494	4 494
5	Нарық қалдықтары			-	-	4 162	4 162
6	Басқа аралас қалдықтар			43 336	43 336	34 399	34 399
Барлығы				176 487	176 224	178 773	178 569

* Осы көлемдерге қайта шикізатты қабылдау пункттерінде және контейнерлерде қайта шикізатты жинау жөніндегі кәсіпорындар жинаған коммуналдық қалдықтардың (картон, пластик, шыны) фракциялары кірмейді.

Осылайша, сұрыпталған және қайта өңдеуге жіберілген коммуналдық қалдықтардың массасы 2023 жылы 184 417 тоннаны құрады.

Қазыбек би атындағы аудандағы контейнерлік алаңдардың саны 595 бірлікті құрайды.

2024 жылы Қазыбек би атындағы ауданда 392 контейнерлік алаңда қоршау мен қатты жабынды жөндеу, ауыстыру жұмыстары жүргізілді. Олар үшін 1778 контейнер сатып алынды және орнатылды (114 пластикалық еуробактар, 1664 мырышталған).

Әлихан Бөкейхан атындағы аудандағы контейнерлік алаңдардың саны 304 бірлікті құрады.

2024 жылы Әлихан Бөкейхан атындағы ауданда 64 контейнерлік алаңды абаттандыру жұмыстары жүргізілді. 1000 мырышталған еуроконтейнер сатып алынды және орнатылды.

Оның ішінде қаланың 2 ауданы бойынша құқық белгілейтін құжаттар 204 жер учаскесіне алынды.

"Қарағанды қаласының ГорКомТранс" ЖШС қызмет көрсететін контейнерлер саны 6550 бірлікті құрайды, "Қарағанды Ресайклинг" ЖШС - де сыйымдылығы 1,1 м³ – 80 дана, сыйымдылығы 0,75 м³ – 295 дана және сыйымдылығы 0,24 м³ – 524 дана контейнерлер бар. "ЭкоАлем Қазақстан" ЖШС Курьяновский, Рабочий және сұрыптау бөлігінде орналасқан сыйымдылығы 2м³ 250 контейнерге және сыйымдылығы 0,75м³ 1300 контейнерге қызмет көрсетеді.

Қарағанды қаласында тұрғындардан коммуналдық қалдықтарды әкетуді және оларды техникалық жарақтандыруды жүзеге асыратын негізгі кәсіпорындар:

"ГорКомТранс г.Карағанды" ЖШС – 87 дана қоқыс шығаратын техника (63 – қоқыс таситын мультилифтілер, 9 – самосвалдар, 2 – бульдозер компактор, 13 – өзге де техника). Оның ішінде 2023 жылы Қарағанды қаласының контейнерлік алаңдарынан қалдықтарды шығаруды 55 арнайы машина (қоқыс таситын көлік) жүзеге асырды.

"Караганда-Ресайклинг" ЖШС – 15 бірлік техника. Оның ішінде 2023 жылы Қарағанды қаласының контейнерлік алаңдарынан қалдықтарды шығаруды 4 арнайы машина (қоқыс тасушы) жүзеге асырды.

"ЭкоАлем Қазақстан" ЖШС – 21 бірлік техника. Оның ішінде 2023 жылы Қарағанды қаласының контейнерлік алаңдарынан қалдықтарды шығаруды 3 арнайы машина (қоқыс тасушы) жүзеге асырды.

Қарағанды қаласында тұрғындардан коммуналдық қалдықтарды шығаруды жүзеге асыратын негізгі кәсіпорындар:

ТОО "Қарағанды қаласының ГорКомТранс" - 87д. қоқыс шығару техникасы (63 – қоқыс таситын мультилифтілер, 9 – самосвалдар, 2 – бульдозер компактор, 13-өзге де техника) қайта өңделетін шикізатты жинауға арналған 650 контейнер;

ТОО "Караганда - Ресайклинг" - 15 бірлік техника;

ТОО "ЭкоАлем Қазақстан" - 21 бірлік техника.

2022-2023 жылдары Қарағанды қаласында коммуналдық қалдықтардың қауіпті құрамдас бөліктерін (құрамында сынабы бар қалдықтар, батареялар және т.б.) жинау

үшін 40 контейнер сатып алынды – Қазыбек би атындағы ауданда-26 бірлік, Әлихан Бөкейхан атындағы ауданда – 14 бірлік (контейнерлер вандализм актілеріне байланысты алынып тасталды және оларды орнату және қызмет көрсету туралы шешім қабылданғанға дейін әкімдіктердің қоймаларына орналастырылды).

"Вторичное Сырье Караганда" ЖШС компаниясында 500 бірлік мөлшерінде қайталама шикізат үшін белгіленген контейнерлер бар, Қарағанды қаласында (негізінен контейнерлер Оңтүстік-Шығыс және жаңа қала аудандарында орналасқан).

Қарағандыда орналасқан қайталама шикізатты қабылдау пункттері 1.3-кестеде көрсетілген (кестеде пайдаланылған жабдықты – аккумуляторларды, шиналарды, электрондық сынықтарды ауыстыру және қабылдау арқылы жабдықты жөндеу, қызмет көрсету немесе сату бойынша қызмет көрсететін кәсіпорындар көрсетілмеген).

1.3-кесте-Қарағанды қаласында қайталама шикізатты қабылдау пункттері.

Кәсіпорын атауы	Қабылдау пунктiнiң мекенжайы	қайталама шикiзат фракциялары
"Вторичное Сырье Караганда" ЖШС	ул.Пригородная, 2	макулатура, пластиктiң әртүрлi түрлерi, металл, шыны
	ул.Алиханова,35/5	
	ул.Язева, 8а	
	ул.Затаевича ст.10/2к6	
	12-й мкр., 2/1	
	22-й мкр. Ст.27/61	
	ул.Карла Маркса, 5/6	
	ул.Ержанова 23/2	
	ул. Кужанова, 21а/2	
	6-й мкр. Ст.14/1	
ул.Мануильского 21/3		
70-й кв. 3/1		
"METAL RECYCLING SERVICES" ЖШС	132-й уч.кв., 1	қара, түстi металл
"ГорКомТранс города Караганды" ЖШС	қоқыс жинау пунктi - Абдирова 38	пластик, макулатура
	Пункт №1 - ул. Дюсембекова, 53/2	
	Пункт №2 - 141 Есептiк тоқсан	
	Пункт №4 - ул.Сатыбалдина 30	
"Қарағанды целлюлоза-қағаз комбинаты" ЖШС	068-й уч. Кв. участок 31	макулатура
ЖК Айдарханов	пер. Хвойный, 134	қара, түстi металл
"ЭКО ПЛАСТ КЗ" ЖШС	пр. С.Сейфуллина, 39	макулатура
"Sxematika-serebro" ЖШС	пр. Бухар-Жырау, 50	радиолом
"Scraptraffic" - ООО "Протон Чамберс Линкс"		
ООО "Урал-Олово"	ул. Складская 2	радиолом
ТАСО	ул.Алиханова, 8	
VTM-KZ	Саранское шоссе, 8А	
"METALCOM" ЖШС	ул. Камская, 87/1	
		қара лом

ЖК Джамбик	12мкр., стр.14а	металлолом
"MAGNET LTD" ЖШС металл илектеу компаниясы	Защитная 109	металлолом
КАЗСНЕРМЕТ компаниялар тобы	Складская 1	металлолом
"Азия-Транзит" ЖШС	089-й учетный квартал, уч.114	металлолом
"Гурда" ЖШС	Саранское шоссе 8/1	металлолом
	Новошоссейная, 12	
"Интернет" ЖШС	Северная промзона уч.028	металлолом
"Ecosity karaganda" ЖШС	ул. пригородная, ст-е 2	ПЭТ-бутылкалар, пластик қақпақтар

Қарағанды қаласында "ГорКомТранс города Караганды" ЖШС-нің "Ташкент үлгісіндегі" 17 контейнерлік алаңы жұмыс істейді, олар кәсіпорын қызметкерінің қалдықтарды бөлек жинауды және қалдықтарды сол жерде сұрыптауды жүзеге асырады. Бұл сайттар келесі мекен-жайларда орналасқан:

- Ул. Волочаевская, 45;

- Ул. Муканова, 30;

- Ул. Сарыарка, 19;

- Пр. Шахтеров, 60;

- Ул. Ержанова, 39;

- Пр. Н.Абдирова, 44/2;

- Ул. Момышулы, 28;

- Ул. Б.Ашимова, 24;

-

Мкр. Шапагат, 7;

•
Пр. Н.Абдирова, 38;

•
Пр. Шахтеров, 74;

•
Ул. Таттимбета, 16/1;

•
Мкр. Орбита 1, д.2;

•
Ул. Муканова, 51/2;

•
Мкр. Степной 4, д.30;

•
Ул. Университетская, д.19/2;

•
Пр. Строителей, 13.

"ГорКомТранс города Караганды" ЖШС компаниясымен 2019 жылы Майқұдық қоқыс тиеу станциясы пайдалануға берілді. Қоқыс тиеу станциясының міндеті ауданнан жиналған қоқысты қабылдауды қамтамасыз ету, оны алдын ала сұрыптау және неғұрлым көлемді көлікке қайта тиеу және қоқыс сұрыптау зауытына тасымалдау. Бұл технология ҚТҚ жинау учаскесінен қоқыс сұрыптау зауытына немесе полигонға дейін қоқыс таситын көліктердің жүгірісін азайтуға мүмкіндік береді. Учаскеге қызмет көрсету уақытын қысқарту, экипаждың жұмыс уақытын қысқарту.

"ГорКомТранс города Караганды" ЖШС қайта шикізат жинау үшін екі бөлек машина қоқыс таситын машиналар іске қосылды. Бұл машиналар контейнерлік алаңдарда орнатылған және қайта өңдеуге арналған торлы контейнерлерді тиеу үшін арнайы түрлендірілген. Контейнерлер толған кезде босатылады. Жиналған қайта өңделетін шикізат шикізат санаттары мен түрлері бойынша қайта сұрыптау үшін қоқыс

сұрыптау зауытына тасымалданады, содан кейін таза қайта өңделетін шикізат брикеттеу үшін пресске беріледі. Қайта өңделетін материалдарда шебер және тасымалдаушылары бар екі жүргізуші бөлек жұмыс істейді.

Коммуналдық қалдықтардың морфологиялық құрамы

Коммуналдық қалдықтардың морфологиялық құрамы 1.4-кестеде келтірілген.

1.4-кесте-Қарағанды қаласындағы ҚТҚ морфологиялық құрамы.

компоненттер	қараша-желтоқсан	мамыр	шілде	орташа
	%			
Шыны	8	7,2	8,0	7,74
Пластик	27	30,6	29,3	28,98
Қағаз	23	24,3	21,4	22,9
Тамақ қалдықтары	34	33,2	37,4	34,86
Металл	3	3,5	0,5	2,33
Тоқыма	3	0,5	1,5	1,66
Өсімдік қалдықтары	1,9	0,4	0,9	1,07
Басқа қалдықтар	0,1	0,4	0,9	0,45

Коммуналдық қалдықтардың морфологиялық құрамы 2023 жылғы қараша-желтоқсанда, 2024 жылғы мамыр мен шілдеде Қарағанды қаласында жүргізілген зерттеулер негізінде айқындалды. Жүргізілген жұмыс туралы есеп 2-қосымшада ұсынылған. "Басқа қалдықтар" фракциясы пайдалануға жарамды фракцияларды қоса алғанда, қалдықтардың қалған фракцияларын електен өткізгеннен кейінгі қалдықтарды білдіреді.. Морфологиялық тұрғыдан олар ұсақ сынықтардың, қалдықтардың және сынықтардың қоспасы, олардың құрамы анықталмайды. "Сүйектер" фракциясы тамақ қалдықтарының құрамына кіреді. Зерттеу жүргізу кезінде "ағаш", "тері" фракциясы анықталған жоқ. Құрамындағы қауіпті қалдықтар (батареялар және құрамында сынап бар шамдар) 0,01%-дан аз түзеді.

Қарағандыдағы қатты тұрмыстық қалдықтар полигондары

Жалпы Қарағанды қаласы бойынша әсер етуге экологиялық рұқсаты бар 2 ҚТҚ полигоны бар.

ТОО "Қарағанды қаласының ГорКомТранс"

ТОО "Қарағанды қаласының ГорКомТранс" Қазыбек би атындағы ауданның (көппәтерлі және жеке сектор), Әлихан Бөкейхан атындағы ауданның бір бөлігінің тұрғындарынан коммуналдық қалдықтарды шығаруды жүзеге асырады, Қарағанды қаласының компанияларынан коммуналдық және қатты тұрмыстық қалдықтарды қабылдауды жүзеге асырады.Кәсіпорын қалдықтарды сұрыптауды, сондай-ақ ҚТҚ полигонында сақтауды жүзеге асырады.

Кәсіпорынның мекен-жайы-Қарағанды қ., Пригородная к-сі, 7 ғимарат 3.

Кәсіпорында 165 кв мекен-жайында орналасқан қоқыс сұрыптау кешені бар. жер учаскесі 3. Қалдықтарды жартылай автоматтандырылған сұрыптау жүзеге асырылады, желінің қуаты – жылына 200 000 тонна. Коммуналдық қалдықтардан ПЭТ, картон, макулатура, пластик, полиэтилен, алюминий банкалар, қалайы банкалар, шыны балғалар сұрыпталады.

ПЭТ шикізатын өңдеу желісі жұмыс істейді-өнім-флекс.

Фильмді қайта өңдеу желісі жылына 234 тонна. өнімдер-пленка түйіршіктері.

Коммуналдық қалдықтарды сақтауға арналған Полигон 109 есептік квартал, 65 жер учаскесі мекенжайында орналасқан. Әсер етуге экологиялық рұқсат № kz63vcz00662931 11.09.2020 ж. рұқсаттың қолданылу мерзімі 31.12.2024 жылға дейін. Полигонның ауданы 20,1 га құрайды (ауданы Жабық карта – 3,8 га, жаңа карта – 14 га және әкімшілік-шаруашылық аймақ - 2,3 га ескеріле отырып берілген).

Әсер етуге экологиялық рұқсат № kz32vcz03254262 06.06.2023 ж. рұқсаттың қолданылу мерзімі 31.12.2034 жылға дейін. Жаңа карта 14 га. полигонның Жаңа картасы 2021 жылы пайдалануға берілді және оған қалдықтарды 2035 жылға дейін орналастыруға мүмкіндік береді.

"ГорКомтранс Қарағанды" ЖШС-де СҚА-ның келісілген жобасы (18.05.2020 ж. № м.10.х. kz53vbz00016364 қорытындысы) бар, СҚА-ны көгалдандыру міндеттемелері 40% - ға дейін (санитарлық ережелерге сәйкес).

ҚТҚ полигонында газ жинау ұңғымаларынан, газ құбырларынан, газ жинау станциясынан, газ компрессорлық станциядан және жоғары температуралы алау қондырғысынан тұратын полигонды газсыздандыру үшін қоқыс газын жинау жүйесі орнатылған. Бұл жүйе полигонды газсыздандыруды қоқыс газын айдау және жағу арқылы жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

ҚТҚ полигонында орналастыруға қалдықтардың түсуін есепке алу деректерді электрондық базаға автоматты түрде енгізе отырып, автомобиль таразылары бойынша жүргізіледі. Деректер онлайн режимінде компанияның кеңсесіне беріледі және тікелей полигонда электрондық базада сақталады.

Сұрыптау желісінде есепке алу өлшеу және журналға енгізу жолымен жүргізіледі, қайталама шикізатты тиеп жөнелту кезінде жүкқұжат беріледі.

ТОО "Караганда-Ресайклинг"

Әлихан Бөкейхан атындағы ауданда коммуналдық қалдықтарды шығаруды ұйымдастырады

Полигон Старогородская көшесі, 44 мекенжайында орналасқан. Әсер етуге экологиялық рұқсат № kz65vcz03166174 29.12.022 ж. рұқсаттың қолданылу мерзімі 31.12.2032 ж.дейін.

Қалдықтарды бөлек жинау жүзеге асырылады, полигонда қолмен сұрыптау желісі жұмыс істейді. Желінің қуаты-жылына 5000 тонна.

Пластмасса мен ағаш қалдықтарына арналған ұсақтау қондырғылары орнатылған.

Санитариялық-қорғау аймағы жобасының болуы және оны көгалдандыру туралы мәліметтер жоқ.

ҚТҚ полигондарына қойылатын талаптар Қазақстан Республикасының мынадай нормативтік құжаттарымен сипатталады:

- "Қазақстан Республикасының Экология кодексі" Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы № 400-VI ҚРЗ Кодексі – 25-тарау (348-356 бабтар)

- "Қатты тұрмыстық қалдықтарға арналған полигондар" ҚР ҚН 1.04-15-2013 – 32 б.

- "Өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинауға, пайдалануға, қолдануға, залалсыздандыруға, тасымалдауға, сақтауға және көмуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 25 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-331/2020 бұйрығы - 5-тарау. Қалдықтарды сақтауға және көмуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.

- "Полигонды пайдалану кезінде газ мониторингін жүргізу әдістемесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 14 қыркүйектегі № 378 бұйрығы.

- "Полигон операторының тарату қорын қалыптастыру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 22 тамыздағы № 579 бұйрығы.

- "Өртүрлі сыныптағы полигондарда көму үшін қалдықтар түрлерінің тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 7 қыркүйектегі № 361 бұйрығы.

Өнеркәсіптік кәсіпорындар ретінде ҚТҚ полигондары барлық өнеркәсіптік кәсіпорындарға ортақ санитарлық-эпидемиологиялық және экологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес келеді.

Қолданыстағы полигондардың әсер ету рұқсаттарын ескере отырып, ҚТҚ полигондарына заңнаманың жалпы талаптары орындалады. Алайда полигондарды қайта жаратқандыру, сондай-ақ қалдықтарды қабылдау және көму технологиясына өзгерістер енгізу қажет.

Коммуналдық және басқа да қалдықтардың санкцияланбаған үйінділері анықталды және жойылды.

2023 жылы Қарағанды қаласы бойынша 141 қоқыс орны анықталды (Қазыбек Би атындағы аудан – 24, Әлихан Бөкейхан атындағы аудан - 117).

2023 жылы жергілікті бюджетте полигондарды жоюға 100 млн. теңге қарастырылған.

2023 жылы 89 қоқыс үйіндісі жойылды:

•

Қазыбек би атындағы ауданында - 13 қоқыс үйіндісі жойылды,

•
Әлихан Бөкейхан ауданында - 76 қоқыс үйіндісі.

2023 жылғы қыркүйекте 52 қоқыс үйіндісі жойылмай қалды (Қазыбек би – 11 ауданы, Әлихан Бөкейхан атындағы аудан - 41).

2024 жылы Қазыбек би атындағы ауданда 39 стихиялық қоқыс орны жойылды. Әлихан Бөкейхан атындағы ауданда-116 қоқыс орны жойылды (барлығы анықталған).

1.5-кесте – Рұқсат етілмеген қоқыс үйіндісі жойылды.

№	Районы	2021	2022	2023	2024
1	Қарағанды қ. (Қазыбек би атындағы аудандар, Әлихан Бөкейхан атындағы аудан)	350	162	89	155

Кездейсоқ қоқыстарды жою деп оларды жинақтауға немесе көмуге арналған арнайы белгіленген орындардан тыс орналастырылған қалдықтарды сұрыптау, залалсыздандыру, қайта өңдеу, кәдеге жарату немесе көму үшін арнайы бейімделген ұйымдарға жинау, тасымалдау және беру түсініледі (Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 366 бабы 1-тармағы)

Иесіз қалдықтарды басқару, оларды иесіз деп тану және одан әрі басқару үшін коммуналдық меншікке беру тәртібі Қазақстан Республикасы Экологиялық Кодексінің 340-бабына және "Иесіз қалдықтарды басқару қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 14 қыркүйектегі № 373 бұйрығы негізінде жүзеге асырылады.

Қарағанды қаласының әкімдігі мен "ГорКомТранс города Караганды" ЖШС арасындағы 02.04.2025 ж. қатты тұрмыстық қалдықтарды басқару жүйесін жақсарту жөніндегі өзара түсіністік және ынтымақтастық туралы Меморандумға сәйкес "ГорКомТранс города Караганды" ЖШС қызмет көрсету аумағындағы рұқсат етілмеген қоқыс үйінділерін жоюға жәрдемдесуге міндеттенеді (жыл сайын 15 рұқсат етілмеген қоқыс үйінділері).

02.04.2025 ж. бастап Қарағанды қаласының әкімдігі мен "Ресайклинг ТК" ЖШС арасындағы қатты-тұрмыстық қалдықтарды басқару жүйесін жақсарту жөніндегі өзара түсіністік және ынтымақтастық туралы Меморандумға сәйкес "Ресайклинг ТК" ЖШС қызмет көрсету аумағындағы рұқсат етілмеген қоқыс үйінділерін жоюға жәрдемдесуге міндеттенеді (жыл сайын 2 рұқсат етілмеген қоқыс үйінділері).

Қарағанды қаласының әкімдігі мен "ЭкоАлем Қазақстан" ЖШС арасындағы 02.04.2025 ж. тұрмыстық қатты қалдықтарды басқару жүйесін жақсарту жөніндегі өзара түсіністік және ынтымақтастық туралы Меморандумға сәйкес "ЭкоАлем Қазақстан"

ЖШС қызмет көрсету аумағында рұқсат етілмеген қоқыс тастайтын жерлерді жоюға жәрдемдесуге міндеттенеді (жыл сайын 5 рұқсат етілмеген қоқыс тастайтын орын).

Бұл ретте рекреация орындарында (әсіресе стихиялық), сондай-ақ жеке секторда рұқсат етілмеген орындарда коммуналдық қалдықтардың жинақталуы жалғасуда, олар полигондарға айналады. Әсіресе, егер демалыс орындары контейнерлік алаңдармен қамтамасыз етілмесе және біржолғы волонтерлік акциялармен ретке келтірілсе.

Рис. 1.2 – Федоров су қоймасы ауданындағы рұқсат етілмеген қоқыс уйіндісі 49044'51,9" С 73004 '07,8" қоқыс уйіндісіне 4 жылдан асқан.

Көшедегі қоқыс жәшіктері.

Қарағанды қаласында орнатылған қоқысқа арналған Көше ыдыстарының мысалдары 3-қосымшада келтірілген.

Демалыс орындарының (мәдениет және демалыс саябақтары мен скверлер) қоқыс жинауға арналған Көше ыдыстарымен қамтамасыз етілуі жеткілікті. Урналар мезгіл-мезгіл босатылады. Базарлар мен сауда орындары үшін урналармен қамтамасыз ету жеткіліксіз, сондықтан олардың күні бойы толтырылуы сыйымдылықтан бірнеше есе асады. Қоғамдық көлік аялдамаларындағы қоқыс жәшіктері де пайдалану және босату үшін ыңғайсыз, олардың орталық аялдамалардағы саны жеткіліксіз. Сондай-ақ, барлық дүкендер мен бутиктерде қоқыс жинауға арналған ашық контейнерлер жоқ. Қарағанды облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын абаттандырудың қолданыстағы ережелеріне сәйкес (өзгерістер, Қарағанды облыстық мәслихатының 2022 жылғы 21 маусымдағы XV сессиясының №205 шешіміне сәйкес) аялдама

павильондарында кемінде 2 қоқыс жәшігі болуы тиіс, сондай-ақ кіреберістегі әрбір сауда павильоны үшін кемінде 2 қоқыс жәшігі болуы тиіс. Оларға қызмет көрсету және ұстау олар орналасқан ұйымның жауапкершілігінде. Жаяу жүргіншілер көшелерінде және жаяу жүргіншілер өтетін жерлерде абаттандыру ережелеріне сәйкес урналар 50-100 м қашықтықта орналасуы тиіс, бұл сақталмайды. Алайда, жалпы алғанда, қалалық аумақты урналармен қамтамасыз ету қолайлы деп санаймыз.

Урналардың нысаны мен конструкциясы нормативтік құжаттармен реттелмейді.

1.2 Соңғы үш жылдағы динамикадағы коммуналдық қалдықтарды басқаруды талдау.

Бөлім жиналған материалдарды талдау, қолданыстағы жағдайды бағалау болып табылады, сондай-ақ мүдделі тұлғалардың, қала тұрғындарының сауалнамасы және бұқаралық ақпарат құралдарының (БАҚ) және әлеуметтік желілердің мониторингі негізінде құрастырылған.

Қолда бар деректерге сәйкес Қарағандының 1 тұрғынына тәулігіне 1,23 кг қалдық түзіледі. Немесе 1 тұрғынға жылына 1,8 м³.

Бұл ретте бекітілген Білім беру нормаларына сәйкес (Қарағанды қалалық мәслихатының 2019 жылғы 28 қарашадағы ХЛІІІ сессиясының № 459 шешімі) абаттандырылған сектор үшін норма 1,76 м³, абаттандырылмаған сектор үшін – 2,26 м³ құрайды.

ҚТҚ шығару тарифі 7.04.2021 бекітілген және 380 теңгені құрайды.

Қарағанды қаласында қалдықтарды бөлек жинайтын алаңдары бар аудандар (атап айтқанда Оңтүстік-Шығыс) бар. Бұл ретте контейнерлерді түсі мен жазулары бойынша таңбалау талабы сақталмайды.

Қайталама шикізатты түрлері бойынша бөлек әкетуді тек осындай жинауға мамандандырылған фирмалар (мысалы, "Вторсырье Қарағанды" ЖШС) жүзеге асырады. "ГорКомТранс Қарағанды" ЖШС фракцияларға сараламай, бірлескен әкетуді жүзеге асырады.

Халық қайта өңделетін фракцияларды арнайы контейнерлерге орналастыра алмай, картон, ірі көлемді пластик, жиһаз және басқа да ірі көлемді қалдықтарды контейнерлік алаңдармен, бірақ олардың аумағынан тыс жерде сақтайды. Осы қалдықтарды жинауды және контейнерлік алаңдарға іргелес аумақтардың санитарлық жағдайын сақтауды әкімдіктердің мердігер ұйымдары немесе пәтер иелері (контейнерлік алаң аула аумағының ішінде орналасқан кезде) жүзеге асырады. Мұндай қалдықтар қоймалары бірнеше ай, тіпті жылдар бойы болуы мүмкін, жаңа ірі және сұрыпталмаған қалдықтармен толықтырылып, аумақтың санитарлық жағдайының нашарлауына әкеледі. Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2021 жылғы 28 желтоқсандағы № 508 бұйрығына сәйкес контейнерлік алаңның санитариялық жай-күйін қолдау қоқыс шығаратын ұйымда жауапкершілікте

болуға тиіс. Контейнерлік алаңның айналасындағы аумақтың санитарлық жай – күйін қолдау-басқарушы компанияның жауапкершілігі (ҚР СТ 3780-2022 "коммуналдық қалдықтарды бөлек жинауды ұйымдастыру үшін контейнерлерді орналастыру алаңдарына қойылатын жалпы талаптар" – 4.2 т. - " көп қабатты тұрғын үй құрылысы аудандарындағы Басқарушы компания контейнерлік алаңның жабынын да, оған іргелес аумақты да жоспарлы-тұрақты санитарлық тазалауды жүргізеді қажет болған жағдайда алаңның шетінен 2,5 м дейінгі радиуста контейнерлік алаңда").

Қарағанды облысының қалалары мен елді мекендерін абаттандыру қағидаларына, сондай-ақ қала құрылысы нормаларына сәйкес контейнерлік алаңнан балалар ойын алаңдарына немесе медициналық мекемелерге дейінгі қашықтық кемінде 25 м болуы тиіс. Құрылыс салуға арналған контейнерлік алаңдар орналасқан жер учаскелерін беру немесе басқа да пайдалану, сондай-ақ оларды Қаланың бас жоспарында белгілеу жағдайларын болдырмау үшін нысаналы пайдалануды көрсете отырып, учаскелерді заңды түрде ресімдеу қажет. Учаскелерді аудан әкімдіктері ресімдеуі тиіс.

Қарағандының коммуналдық қалдықтарын басқарудың негізгі проблемаларының бірі-ірі габаритті қалдықтар. Халық ескі жиһаздарды немесе басқа ұқсас қалдықтарды полигондарға немесе мамандандырылған кәсіпорындарға шығармайды, өйткені бұл шығындар мен уақытты қажет етеді. Ірі қалдықтарды халық контейнерлік алаңдарға жақын жерде, бірақ алаң аумағынан тыс жерде жинайды. Оларды әкету аумақты жинау кезінде және аудан әкімдіктерінің мердігерлік ұйымдары орамішілік жолдарды күтіп ұстау жөніндегі жұмыстар шеңберінде жүзеге асырылады. Аула ішіндегі аумақтардан үлкен көлемдегі қоқыс тек тұрғындардың тапсырысы бойынша шығарылады және аула ішіндегі қоқыс үйінділерін құрайды.

Пәтерлерді жөндеуден шыққан құрылыс қоқыстарын халық коммуналдық қалдықтарға арналған контейнерлерге тастайды немесе алаңдардың жанына орналастырады және аулаішілік аумақтарды ретке келтірген кезде ғана шығарылады. Осылайша, құрылыс қалдықтары сұрыпталмаған қоқыстың бөлігі ретінде полигондарға түседі.

Қарағанды қаласы үшін күрделі мәселе – қаланың жеке секторында коммуналдық қалдықтарға қызмет көрсетуге және оларды шығаруды ұйымдастыруға шарттар жасасу. Қызмет көрсетудің қолданыстағы схемасы жеке үйлердің иелері жеке меншігіндегі контейнерлерді орнатады және контейнер толған кезде оны шығару үшін қоқыс шығаратын компанияға қоңырау шалуы керек. Іс жүзінде жеке сектор тұрғындары контейнер сатып ала алмайды немесе қоқыс таситын көліктің жеке сектордың тар көшелерімен жүруге мүмкіндігі жоқ. Көбінесе жеке сектордың тұрғындары көп қабатты шағын аудандардың контейнерлік алаңдарына қалдықтарды шығарады, бұл контейнерлердің толып кетуіне және қақтығыстардың пайда болуына әкеледі.

Қаладағы контейнерлік алаңдар Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің м. а. 2021 жылғы 2 желтоқсандағы № 482 "қалдықтарды

бөлек жинауға, оның ішінде техникалық, экономикалық және экологиялық орындылығын ескере отырып, міндетті түрде бөлек жинауға жататын қалдықтардың түрлеріне немесе топтарына (түрлерінің жиынтығына) қойылатын талаптар" бұйрығының талаптарына сәйкес келмейді, ҚР СТ 3780-2022 "коммуналдық қалдықтарды бөлек жинауды ұйымдастыру үшін контейнерлерді орналастыру алаңдарына қойылатын жалпы талаптар" стандартына сәйкес келмейді. Желден қорғаныс жоқ (стандарт талаптарына және №ҚР ДСМ-331/2020ж СҚ сәйкес қажет), қолданыстағы стандартты торлы қоршау қалдықтардың құрамдас бөліктерін алаңның сыртына желдің екпінімен шығаруға кедергі келтірмейді.

Жазғы кезеңде коммуналдық қалдықтарды орналастыру полигондары қалдықтар денесінің өртенуіне ұшырайды, бұл атмосфералық ауаға авариялық эмиссияларға әкеледі және қалдықтарды сақтау технологиясының бұзылғанын көрсетеді.

Қарағандыда қалдықтарды бөлек жинауды енгізудің бұрынғы әрекеттері мынадай себептер бойынша нәтиже бермеді: әртүрлі фракциялары бар контейнерлерді бөлек шығарудың болмауы (барлық қалдықтарды бір ортақ қоқыс таситын көлікке жинау), сондай-ақ қайталама шикізатты өткізу нарықтарының болмауы.

Қазіргі уақытта жиналған қайталама шикізат фракциялары Алматы облысының кәсіпорындарына беріледі. Қарағанды облысында қайталама шикізатты пайдаланатын кәсіпорындар да жұмыс істейді (мысалы, "Завод Гофрокартон" ЖШС және т.б.), олар қайталама шикізатты өз бетінше жинауды жүзеге асырады.

Келесі фракциялар жүзеге асырылады: барлық түрдегі металл, макулатура, пластиктің кейбір түрлері. Өткізілмейді: тоқыма, пластиктің кейбір түрлері. Қайта өңдеуге болатын 10 фракцияның тек 3-і ғана қолданылады.

Қоқыс шығаратын компанияларда қызмет көрсетілетін учаскелердегі тұрғындар саны туралы мәліметтер жоқ, бұл компаниялардың қызметтері үшін төлемдердің дұрыс есептелмеуіне әкеледі. Қалдықтарды шығаруға арналған шарттар жеке емес, жария болып табылады.

Жоғарыда келтірілген мәліметтерге сүйене отырып, коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеудің келесі оң және проблемалық сәттері анықталды.

Оң (күшті) жақтары:

- "көзден" бөлек алымды Жеке енгізу;
- қайта Шикізатты қабылдау пункттерінің және қайта шикізатты жинауға арналған контейнерлердің болуы;
- ұйымдастырылған жинау, әкету және пайдалану арқылы қайталама шикізат жинау бойынша кәсіпорындар бар ("қайталама шикізат Қарағанды" ЖШС және т. б.);
- "ГорКомТранс города Караганды" ЖШС және "Қарағанды-Ресайклинг" ЖШС қоқыс сұрыптау кешенінде қалдықтарды сұрыптау;
- контейнерлік алаңдар астында жер учаскелерін ресімдеу бойынша жұмыстар жүргізілуде;

- жыл сайынғы депозитке салу көлемінің азаюы (білім беруден%).

Бар проблемалар (әлсіз жақтары):

- қоқыс тасымалдаушы компанияларда қызмет көрсетілетін шағын аудандарда тұратын халықтың саны туралы деректер жоқ;

- контейнерлік алаңдардан сұрыпталған қалдықтар фракцияларын бөлек әкетудің болмауы;

- ірі және құрылыс қалдықтарын жинауға және кәдеге жаратуға арналған инфрақұрылым жоқ (халық пен қоқыс шығаратын компаниялар үшін инфрақұрылым жасалмаған);

- құрылыс компаниялары, барлығы құрылыс қалдықтарын кәдеге жарату/пайдалану кәсіпорындарына әкете бермейді;

- қала аудандарының бір бөлігі қайталама шикізатты қабылдау пункттерімен немесе қайталама шикізатты жинау жөніндегі контейнерлермен қамтылмаған немесе оларға еркін қол жетімділік жоқ ("қоршаудың артында" орналасқан);

- аралас қалдықтарды сұрыптау кезінде ластану немесе басқа зақымдарға байланысты қайта пайдалануға болатын фракциялардың үлкен пайызы жойылады;

- қазіргі уақытта тамақ қалдықтары полигондарда пайдаланусыз сақталады;

- қалдықтардың қалдық бөлігі сұрыпталғаннан кейін пайдаланылмайды және полигондарға орналастырылады;

- қолданыстағы ҚТҚ полигондарында депозитке салынған қалдықтардың үрленуі және қалдықтардың өздігінен жануы орын алады;

- халық қалдықтарды сұрыптау және жинау жөніндегі ақпараттық компаниямен қамтылмаған, бұл вандализм актілеріне және контейнерлерден 1-ші дәрежелі қауіпті қалдықтарды шығаруға тырысады;

- жағажайларда және басқа да басқарылмайтын жерлерде (ұйымдастырылмаған демалыс) қала тұрғындарының жаппай демалу орындарында қалдықтарды жинау жүйесі мүлдем жоқ, бұл рекреациялық аумақтарды қоқысқа тастайды;

- жеке секторды коммуналдық қалдықтарды шығарумен қамтудың бірыңғай тәсілі жоқ;

- көшедегі қоқыс жәшіктерінің көпшілігі пайдалану және техникалық қызмет көрсету үшін ыңғайсыз, сауда орындарында қоқыс жәшіктерінің саны жеткіліксіз;

- қоқыс шығару техникасының тозуы;

- қалдықтарды тікелей полигондарда сұрыптау жеткіліксіз;

- жиналған, шығарылған және сақталған қалдықтар туралы деректерді растау жоқ;

- қоқыс шығаратын компаниялар мен қалдықтарды сұрыптауды жүзеге асыратын кәсіпорындарда жауапты және білікті кадрлардың жетіспеушілігі.

1.3 Коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуы бойынша нормативтік базасы бар.

Жергілікті мәслихаттардың қалдықтардың пайда болу көлемі және оларды әкетуге арналған тарифтерді бекіту жөніндегі қолданыстағы шешімдері:

- Қарағанды қаласы бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын бекіту туралы - Қарағанды қалалық мәслихатының 2017 жылғы 22 желтоқсандағы VI шақырылған XXI сессиясының № 249 шешімі.

- Қарағанды қаласында қатты тұрмыстық қалдықтарды жинауға, әкетуге, кәдеге жаратуға, қайта өңдеуге және көмуге арналған тарифтерді бекіту туралы. Қарағанды қалалық мәслихатының 2021 жылғы 7 сәуірдегі № 39 шешімі.

Қарағанды облысының 2021-2025 жылдарға арналған даму жоспарын іске асыру жөніндегі іс - шаралар жоспары - (Қарағанды облысы әкімдігінің 06.01.2023 ж. №01/02 қаулысымен бекітілген) коммуналдық және медициналық қалдықтарды басқару жөніндегі іс-шараларды қамтиды.

Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі 2022-2024 жылдарға арналған іс – шаралар жоспары-Қарағанды облыстық мәслихатының 2021.12.9. №129 шешімі.

1.4 Соңғы үш жылдағы динамикада бөлінген қаражатты (жергілікті және республикалық бюджеттер, бюджеттен тыс) сипаттау және талдау.

Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі 2022-2024 жылдарға арналған іс – шаралар жоспарына сәйкес-Қарағанды облыстық мәслихатының 9.12.2021 ж. №129 шешімі (25.04.2024 ж. №167 өзгерістермен). Қарағанды қаласының қалдықтарын басқару бойынша мынадай іс-шаралар және 1.8-кестеге сәйкес қаржыландыру жоспарлары көзделген. Қазыбек би атындағы аудан бойынша бөлінген қаражат 1.9-кестеде көрсетілген. Әлихан Бөкейхан атындағы аудан бойынша бөлінген қаражат 1.10-кестеде көрсетілген.

1.8-кесте-Қарағанды облысының қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспарында көзделген қалдықтарды басқару жөніндегі қаржыландыру жоспарлары бар іс-шаралар (мың теңге).

№ п/п	Іс-шараның атауы	Орындауға жауаптылар	Орындау мерзімі	2022	2023	2024	Қаржыландыру көзі
	Қарағанды, Теміртау, Балқаш, Саран, Шахтинск, А б а й қалаларында						

11	коммуналды қалдықтардың қауіпті құрамдас бөліктерін (электрондық және электр жабдықтары, құрамында сынабы бар қалдықтар, батареялар, аккумуляторлар және өзге де қауіпті компоненттер) және контейнерлердің басқарылуға арналған контейнерлер орнату	УЭИЖКХ, қала әкімдіктері	2022-2024	32 172	75 000	1 418 196	Облыстық бюджет
----	--	--------------------------	-----------	--------	--------	-----------	-----------------

1.9-кесте-Қазыбек би атындағы ауданның қалдықтарды басқару жөніндегі іс-шараларды қаржыландыру іс-шаралары мен жоспарлары (мың теңге).

жыл	Іс-шара	Қаржыландыру көзі	Сомасы, мың теңге
2021	Контейнерлерді сатып алу	-	-
	Контейнерлік алаңдарды жөндеу	-	-
	Контейнерлік алаңдар астында жер учаскелерін ресімдеу	-	-
	Рұқсат етілмеген полигондарды жою	Жергілікті бюджет	27 000
2022	Контейнерлерді сатып алу	-	-
	Контейнерлік алаңдарды жөндеу	-	-
	Контейнерлік алаңдар астында жер учаскелерін ресімдеу	Жергілікті бюджет	3 689,4
	Рұқсат етілмеген полигондарды жою	Жергілікті бюджет	27 000

2023	Контейнерлерді сатып алу	Жергілікті бюджет	84 123
	Контейнерлік алаңдарды жөндеу	-	-
	Контейнерлік алаңдар астында жер учаскелерін ресімдеу	Жергілікті бюджет	53 557,8
	Рұқсат етілмеген полигондарды жою	Жергілікті бюджет	50 000
2024	Контейнерлерді сатып алу	Облыстық бюджет	8 659
	Контейнерлік алаңдарды жөндеу	Жергілікті бюджет	349 535
	Ремонт контейнерных площадок и закуп контейнеров	Облыстық бюджет	308 929
	Контейнерлік алаңдар астында жер учаскелерін ресімдеу	Жергілікті бюджет	36 000
	Рұқсат етілмеген полигондарды жою	Жергілікті бюджет	50 000

1.10-кесте-Әлихан Бөкейхан атындағы ауданның қалдықтарды басқару жөніндегі іс-шараларды қаржыландыру іс-шаралары мен жоспарлары (мың теңге).

жыл	Іс-шара	Қаржыландыру көзі	Сомасы, мың теңге	Бюджеттік бағдарлама
2021	Контейнерлерді сатып алу	-	-	-
	Контейнерлік алаңдарды жөндеу	-	-	-
	Контейнерлік алаңдар астында жер учаскелерін ресімдеу	-	-	-
	Рұқсат етілмеген полигондарды жою	Жергілікті бюджет	3 000	Халық қатысатын Бюджет
2022	Контейнерлерді сатып алу	-	-	-
	Контейнерлік алаңдарды жөндеу	-	-	-
	Контейнерлік алаңдар астында жер учаскелерін ресімдеу	-	-	-
	Рұқсат етілмеген полигондарды жою	-	42 600	Елді мекендердің санитариясын қамтамасыз ету
	Контейнерлерді сатып алу	Жергілікті бюджет	-	-

2023	Контейнерлік алаңдарды жөндеу	-	-	-
	Контейнерлік алаңдар астында жер учаскелерін ресімдеу	Жергілікті бюджет	15 000	-
	Рұқсат етілмеген полигондарды жою	-	50 000	Елді мекендердің санитариясын қамтамасыз ету
2024	Контейнерлерді сатып алу	-	260 000	
	Контейнерлік алаңдарды жөндеу	Облыстық бюджет	103 032	Елді мекендердің санитариясын қамтамасыз ету
	Контейнерлік алаңдар астында жер учаскелерін ресімдеу	-	-	-
	Рұқсат етілмеген полигондарды жою	Жергілікті бюджет	50 000	-

2. МАҚСАТТАР, МІНДЕТТЕР ЖӘНЕ НЫСАНАЛЫ КӨРСЕТКІШТЕР

2.1 Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері.

Бұл бағдарламаның мақсаты-Коммуналдық қалдықтардан пайда болатын қоршаған ортаға жүктемені азайту, қалдықтардың пайда болу мөлшерін азайту, қайталама ресурстардың өндірілуін арттыру, коммуналдық қалдықтарды пайдалану тиімділігін арттыру және полигондарда депозиттелген қалдықтардың үлесін азайту және қалдықтарды депозитке салу мақсатында алып қоюға ұшыраған алаңдарды қалпына келтіру тәсілдерін ұсыну.

Қалдықтарды басқару Қазақстан Республикасы Экологиялық Кодексінің 19 бөлімімен регламенттеледі.

Қалдықтарды басқару саласындағы негізгі қағидалар 328-бапта сипатталған:

- иерархия принципі;
- көзге жақындық принципі;
- қалдықтарды өндірушінің жауапкершілік принципі;
- қалдықтарды өндірушілердің кеңейтілген міндеттемелері.

ҚР ЭК 329-бабына сәйкес иерархия қағидаты қалдықтармен жұмыс істеу жөніндегі мынадай шараларды білдіреді:

1. Қалдықтардың пайда болуын болдырмау;
2. Қалдықтарды қайта пайдалануға дайындау;
3. Қалдықтарды қайта өңдеу;
4. Қалдықтарды кәдеге жарату;

5. Қалдықтарды жою.

Бағдарламаның мақсаты мен қалдықтар иерархиясының принциптеріне сүйене отырып бағдарламаның келесі міндеттері ұсынылады:

– Тауарларды орау санын азайту, сату жүйелерін оңтайландыру, ұтымды тұтынуды насихаттау есебінен коммуналдық қалдықтардың түзілу көлемін азайту.

– "Көзден" қалдықтарды сұрыптау, компоненттерді бөлек шығару.

– Қайта Шикізатты қабылдау пункттерінің санын ұйымдастыру және ұлғайту және қабылданатын қалдықтардың атауларын ұлғайту, пункттер ұтқыр болуы мүмкін.

– Контейнерлік алаңдар астындағы жер учаскелерін заңды ресімдеу.

– Контейнерлік алаңдарды заңнама талаптарына, өңірдің климаттық ерекшеліктеріне сәйкес, сондай-ақ халықтың қажеттіліктерін ескере отырып ұйымдастыру (ҚР СТ 3780-2022 коммуналдық қалдықтарды бөлек жинауды ұйымдастыру үшін контейнерлерді орналастыру алаңдарына қойылатын жалпы талаптар" және №ҚР ДСМ-331/2020ж СҚ талаптарына сәйкес ").

– Контейнерлік алаңдардан қайта шикізат компоненттерін бөлек шығаруды ұйымдастыру.

– Қолданыстағы тарифтерге сәйкес төлем жасай отырып, коммуналдық қалдықтарды ұйымдасқан түрде әкету бойынша жеке үй иелерімен шарттар жасасу.

– Контейнерлік алаңдарды ұйымдастыру және жеке сектордан қалдықтарды үнемі шығару.

– Пешпен жылытылатын аудандардан күл қожын бөлек жинау мен әкетуді ұйымдастыру.

– Полигонға қабылдау кезінде қалдықтарды сұрыптау.

– Полигонда немесе қоқыс сұрыптау желілерінде пайдалы компоненттерді барынша көбейту.

– Қалдықтардың органикалық бөлігін биокомпосттау немесе биогаз алу немесе энергетикалық кәдеге жарату үшін пайдалану (техникалық-экономикалық есептеулер мен негіздемелерден кейін өндірілетін әдісті таңдау).

– Халықтан және құрылыс компанияларынан құрылыс қалдықтарын жинау және пайдалану тетіктерін әзірлеу.

– Полигондардың қажеттіліктері үшін ұсақтау қондырғыларын сатып алу.

– Сұрыптау желілерін тікелей полигондарға орнату.

– Сұрыпталмаған қалдықтарды термиялық/микротолқынды өңдеу технологиясын таңдау бойынша жұмыс жүргізу.

– Сұрыптауға жатпайтын қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату.

– ҚР экологиялық және эпидемиологиялық заңнамасының талаптарына сәйкес коммуналдық қалдықтардың қалдықтарын сақтау.

– Пайдаланылған полигон карталарын және рұқсат етілмеген полигондарды қалпына келтіру.

– Рұқсат етілмеген полигондарды қалпына келтіру туралы есепті еркін қол жетімді ету.

– Үнемі рұқсат етілмеген полигондар пайда болатын учаскелерді камералар арқылы бақылау желісін ұйымдастыру.

– Экологиялық заңнаманың талаптарын ескере отырып, Қарағанды қаласы үшін жаңа ҚТҚ полигонын салу мүмкіндіктерін қарастыру, сондай-ақ осы жобаны іске асыруды бастау (жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу және материалдық шығындарды есептеу).

2.2 Қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу жолдары неғұрлым тиімді және экономикалық негізделген әдістермен.

Коммуналдық қалдықтардың түзілу көлемін қысқарту жөніндегі міндетке халықтың экологиялық жауапкершілігі мен қаржылық сауаттылығын арттыру деңгейінде ғана қол жеткізуге болады. Яғни, бұл мақсатқа сату құрылымын өзгерту арқылы қол жеткізуге болады (орау материалдары санының едәуір қысқаруын, айналым ыдыстарын енгізуді, салмақ тауарларын сату құрылымының өзгеруін және т.б. қоса алғанда) және өздігінен сатып алу минимумға дейін азайған кезде халықтың экологиялық жауапкершілігін арттыру және халық қалдықтарды азайтуға ұмтылады. Бұған экология және жаратылыстану сабақтарында, сондай-ақ қаржылық сауаттылық пен еңбекті арттыру сабақтарында оқушыларды оқыту бағдарламаларын енгізу арқылы қол жеткізуге болады. Сондай-ақ, халық арасында қалдықтардың пайда болуын және саналы тұтынуды азайтудың экологиялық насихатын арттыру қажет. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне (2021 жылғы 2 қаңтар № 400-VI) 191-бап 1-тармақ сәйкес "Экологиялық мәдениет деп адам мен табиғат арасындағы қарым-қатынастардың сипатын, адамның табиғи ортаны сақтау мен дамыту жөніндегі қызметке қосылу шамасы мен тәсілін білдіретін және айқындайтын білімнің, дағдылар мен құндылыққа бағдарлану жүйесі түсініледі", 3-тармаққа сәйкес "Экологиялық мәдениет негіздерін дарыту отбасылық тәрбиеге, білім беру ұйымдарындағы тәрбиеге (ағартуға), корпоративтік мәдениетке байланысты қоғамдық қатынастардың, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық жүйесі жағдайындағы қоғамдық қатынастардың негіз қалаушы міндеттерінің бірі болып табылады". ҚР ЭК-нің 192-бабында экологиялық білім берудің мақсаты, субъектілері мен объектілері айқындалған, оған білім беру ұйымдары, атап айтқанда, сондай-ақ "тұрақты даму қағидаттарына негізделген әрбір адамның белсенді өмірлік ұстанымын қалыптастыру және тұтастай алғанда қоғамда экологиялық мәдениетті арттыру" кіреді.

Халықтан қайталама шикізатты қабылдаудың қосымша пункттерін (немесе қайталама шикізатты қабылдауға арналған арнайы контейнерлерді) құру және қалдықтарды қабылдау көлемін ұлғайту облыс тұрғындары түзетін қалдықтар санын қысқартуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, бұл оның ластануына байланысты

қайталама шикізатты жоюды азайтады. Пункттер қайта өңдеуге жарамды қалдықтардың барынша ықтимал атауын қабылдауы тиіс.

"Білім көзінде" қалдықтарды сұрыптау міндетіне қол жеткізу үшін коммуналдық қалдықтарды бөлек жинауды енгізу қажет. Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасына сәйкес (Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің м. а. 2021 жылғы 2 желтоқсандағы № 482 – "техникалық, экономикалық және экологиялық орындылығын ескере отырып, міндетті түрде бөлек жинауға жататын қалдықтарды бөлек жинауға, оның ішінде қалдықтардың түрлеріне немесе топтарына (түрлерінің жиынтығына) қойылатын талаптарды бекіту туралы" бұйрығы", сондай-ақ М. А. бұйрығы Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 28 желтоқсандағы № 508 – "коммуналдық қалдықтарды басқару қағидаларын бекіту туралы") коммуналдық қалдықтарды кемінде 2 фракцияға – "құрғақ" және "дымқыл" бөлуге арналған контейнерлердің контейнерлік алаңдарын жайластыру, сондай-ақ 1-сыныпты қалдықтарды жинауға арналған контейнер орнату мүмкіндігін көздеу қажет (батареялар, құрамында сынап бар аспаптар және т.б.), сондай-ақ ірі габаритті қалдықтарды жинауға арналған контейнерлер. Қалдықтарды бөлек жинау бойынша халықпен түсіндіру және ақпараттық жұмысты ұйымдастыру қажет. Контейнерлік алаңдар ҚР СТ 3780-2022 "коммуналдық қалдықтарды бөлек жинауды ұйымдастыру үшін контейнерлерді орналастыру алаңдарына қойылатын жалпы талаптар" сәйкес жабдықталуы тиіс.

Жеке сектор белгілі бір аумақты қамти отырып (10 гектарға кемінде 1 алаң), сондай-ақ ыңғайлы логистикалық шешімдермен шарттар (Жалпы шарттарда) және контейнерлік алаңдар ұйымдарын жасасу жолымен коммуналдық қалдықтарды ұйымдасқан түрде әкетумен қамтылуға тиіс.

Коммуналдық қалдықтар полигондары, Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасына сәйкес, қалдықтардың пайдалы компоненттері алынғанға дейін қосымша сұрыптау кешендерімен, шредерлермен және ұсақтау қондырғыларымен жарактандырылуы, кейіннен оларды пайдалануы немесе қайталама шикізатты мүдделі өндірушілерге беруі тиіс. Полигон иелері полигондарды газсыздандыру және қоқыс газын (биогаз) алу жолымен атмосфераға шығарындыларды азайтуды қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдауы тиіс.

Органикалық қалдықтар (оның ішінде тамақ қалдықтары) компост жасауға немесе биогазды алуға бағытталуы керек. Жеткілікті техникалық-экономикалық негіздемемен және қолда бар техникалық мүмкіндіктермен органикалық, сондай-ақ сұрыптау мүмкін емес қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату мүмкін.

Полигонның қажеттіліктері үшін алдын ала өңдеуден (ұсақтаудан) кейін инертті қалдықтарды (кұрылыс қалдықтары, фаянс, керамика және басқалар) пайдалану.

Егер қалдықтардың қалдықтарын энергетикалық кәдеге жарату көзделмесе, ол ҚР экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнамасының талаптарына сәйкес

ҚТҚ полигонына орналастырылуы (депозитке салынуы) тиіс (№ҚР ДСМ-331/2020ж. СҚ қоса алғанда).

Толтырылған полигон карталары әзірленген рекультивация жобаларына сәйкес рекультивацияға ұшырауы тиіс.

Пайда болған коммуналдық қалдықтардың рұқсат етілмеген полигондарын жедел бақылау үшін полигондардың қоғамдық мониторингін, сондай-ақ қолданыстағы бейнебақылау камераларын бақылауды ұйымдастыру қажет. Қарағанды облысының даму жоспарына сәйкес (Қарағанды облыстық мәслихатының 2022 жылғы 8 желтоқсандағы ХХІ сессиясының № 275 шешімімен бекітілген), 2025 жылғы желтоқсанға қарай Қарағанды қаласында бейнебақылау жүйесімен "кілем" жабыны қамтамасыз етілуі тиіс.

2.3 Бағдарламаның нысаналы көрсеткіштері.

Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттеріне сүйене отырып, бағдарламаның мынадай нысаналы көрсеткіштерін белгілеу ұсынылады.

№пп	Көрсеткіштің атауы	Бірлік.	Жоспарлы кезең					
			Мысырдан шығу мағынасы	2025	2026	2027	2028	2029
1	Қарағанды қаласында қайталама шикізатты қабылдаудың қосымша пункттерін ұйымдастыру	дана	37*	39	40	41	42	43
2	Жергілікті және өңірлік БАҚ пен әлеуметтік желілерде қалдықтардың түзілуін азайту мақсатында ақылға қонымды тұтынудың маңыздылығы туралы	қала тұрғындарын қамту %	0	15	25	35		55

	ақпараттық хабарламалар						45	
3	Оқушылар үшін ресурстардың тұрмыстық деңгейде үнемдеудің маңыздылығы туралы іс-шаралар әзірлеу және өткізу	мектеп жасындағы балаларды қамту %	0	35	45	55	65	75
4	Әлихан Бөкейхан атындағы ауданда контейнерлік алаңдар астында жерге құқық белгілейтін құжаттарды ресімдеу	дана	67	117	167	217	267	304
5	Қазыбек би атындағы ауданда контейнерлік алаңдар астында жерге құқық белгілейтін құжаттарды ресімдеу	дана	137	237	337	437	537	595
6	Әлихан Бөкейхан атындағы ауданда контейнерлік	дана	0	50	100	150		304

	аландарды жайластыру						200	
7	Қазыбек би атындағы ауданда контейнерлік аландарды жайластыру	дана	0	50	100	250	350	450
8	Биокомпосттау немесе биогазға қайта өңдеу немесе энергетикалық кәдеге жарату арқылы ҚТҚ полигондарында органикалық және тамақ қалдықтарын кәдеге жарату	органикалық және тамақ қалдықтарының жалпы көлемінің %	0	0**	2	7	10	15
9	Коммуналдық қалдықтардың және олардың құрамдас бөліктерінің стихиялық үйінділерін табу және жою	табылған %	99	100	100	100	100	100
10	Пайдалану және қайта өңдеуге беру есебінен қалдықтарды сақтауды (ҚТҚ)	қалдықтардың барлық түскен көлемінен %	32,8***	32	31,5	31		30

	полигонда рында көмуді) азайту	депозитке салу					30,5	
11	Қарағанды қаласыны ң тұрғындар ы н коммунал ды к қалдықтар ды ұйымдаст ырылған, тұрақты әкетумен қамтамасы з ету	%	85	86,7	88,4	90,2	92	95
12	Қаланың барлық аудандары туралы қауіпті қалдықтар ғ а арналған контейнер лерді (дана құрамынд а сынабы б а р шамдар м е н аспаптар м е н батареялар) орнату		0	10	20	30	40	50
13	Қала шегінде тұрғындар дың демалыс орындары н а н контейнер лік аландарды және коммунал ды к қалдықтар ды	%	0	20	40	60		100

шығаруды ұйымдаст ыру						80	
-----------------------------	--	--	--	--	--	----	--

Кестеде күнтізбелік жылдың соңындағы қорытынды мәндер көрсетілген(өсу мәндерімен)

* - қайталама шикізат фракцияларының кез келгенін (немесе бірнеше фракциялар кешенінде) қабылдау пункттері бойынша бастапқы мән.

** - іске асырудың бірінші жылында алдын ала жұмыс (зерттеулер жүргізу, жабдықтар сатып алу және құжаттарды ресімдеу) көзделгендіктен, көрсеткішке қол жеткізу 0-ге қабылданады.

*** - полигондарда шығарылған және сақталған қалдықтардың саны бойынша 3 жылдағы орташа мәні

3. ҚОЙЫЛҒАН МАҚСАТТАР МЕН МІНДЕТТЕРГЕ ҚОЛ ЖЕТКІЗУДІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ, ЖОЛДАРЫ

Облыс орталығындағы (Қарағанды қ.) қабылдау пункттері қаланың әртүрлі аудандарында таратылуы тиіс. Қабылдау пункттерінің жұмысы туралы мәліметтер Қаланың анықтамалық жүйелерінде қолжетімді болуы тиіс.

Экологиялық ағарту және насихаттау мақсаттарына қол жеткізу үшін ресурстарды үнемдеу және "саналы тұтыну" қажеттілігін, қосымша қаптамадан бас тартуды және ұзақ мерзімді сапалы тауарлардың пайдасына таңдауды қамтитын әлеуметтік бағыттағы бейнесюжеттер дайындау қажет. Бұл роликтерді негізгі хабар тарату арасында аймақтық және жергілікті телеарналарға орналастыру қажет.

Халықтан қайталама шикізатты қабылдау пункттері туралы ақпарат Қаланың ақпараттық экрандарында, сондай-ақ мемлекеттік органдардың ақпараттық стендтерінде және мемлекеттік қызметтер көрсету орталықтарында (ХҚКО), қоғамдық көлікте қолжетімді болуға тиіс.

Қосымша қалдықтардың пайда болуына жол бермеуді, сұрыптауды, сондай-ақ қоқысты таратуға жол бермеуді "ақылға қонымды тұтынуды" насихаттау міндетті түрде қосымша және мектептен тыс білім беру бағдарламасына енгізілуі тиіс. Осы тақырып бойынша іс шаралар облыстың білім беру мекемелерінде тұрақты негізде ұйымдастырылуы тиіс. Осылайша, Қазақстан Республикасы Экологиялық Кодексінің (2021 жылғы 2 қаңтар № 400-VI), атап айтқанда 12-бөлімнің – экологиялық мәдениет, білім және ағарту талаптарын қамтамасыз ету қажет.

Коммуналдық қалдықтарды бөлек жинау Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасына сәйкес жүргізілуі тиіс және кемінде 2 фракцияға – "кұрғақ" және "дымқыл"сұрыптауды қамтуы тиіс. Келесі кезеңде сұрыптауға ең жақсы қол жеткізу үшін "сұрыпталмаған" қалдықтарға арналған контейнерлерді, сондай-ақ қауіптілігі 1-сыныпты қалдықтарды (шамдар, батареялар), көшелерді жинауға арналған қоқыс

контейнерін және ірі көлемді қалдықтарды жинауға арналған контейнерлерді орнатқан жөн.

Контейнерлік алаңдардың жобалары халық үшін қол жетімділікті және қалдықтарды шығаруға арналған арнайы техниканың ерекшеліктерін ескере отырып, тиеу жұмыстарын жүргізудің ыңғайлылығын ескеруі тиіс (Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің м. а. 2021 жылғы 28 желтоқсандағы №508 бұйрығына және Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің м. а. 2021 жылғы 2 желтоқсандағы № 482 бұйрығына сәйкес). Сонымен қатар, бір контейнер алаңын әртүрлі құрамдас қалдықтарды шығаратын әртүрлі кәсіпорындар пайдалана алады. Бұл жағдайда алаңның және оған тікелей іргелес аумақтың санитарлық жағдайына контейнерлер орнатқан барлық кәсіпорындар жауапты болуы керек.

Көппәтерлі тұрғын үй секторындағы коммуналдық қалдықтарды жинау және уақытша сақтау алаңында контейнерлердің мынадай түрлері белгіленуі тиіс:

Азық-түлік және органикалық қалдықтарды жинауға арналған "дымқыл" қалдықтар фракциясына арналған контейнерлер.

"Құрғақ" фракцияға арналған контейнерлер-коммуналдық қалдықтардың, картонның, қағаздың, әйнектің және әйнектің, металдардың және осы құрамдас бөліктерден араласқан Күрделі бұйымдардың ластанбаған пластикалық құрамдас бөліктері. Сондай-ақ тоқыма. Қайта өңдеу түрлері бойынша (пластик, макулатура/ картон, металл) бөлуге болады.

Кем дегенде әрбір шағын ауданда қауіпті қалдықтарды – батареяларды, энергия үнемдейтін шамдарды, жабдық қалдықтарын жинауға арналған контейнер болуы тиіс. Және үлкен қалдықтарға арналған контейнер. Мұндай контейнердің тұрғын алапта болуы туралы ақпарат халық үшін қолжетімді болуы тиіс. Сондай-ақ, ақпараттық блокта ескі телефондар мен тұрмыстық техниканы 1-сыныптағы қоқыс контейнеріне орналастыруға болмайтынын көрсету керек. Мұндай ақпарат контейнер деректерінің құнды компоненттері жоқ екенін көрсетуі керек.

Жеке үйлердің иелерімен көп қабатты тұрғын үй секторынан (жалпы тариф бойынша немесе жылыту ерекшеліктерін ескере отырып сараланған) қоқыс шығару және осы қызмет түріне ақы төлеу туралы шарттар жасасу қажет. Жеке сектор үшін коммуналдық қалдықтарды жинауға арналған контейнерлік алаңдар жабдықталуы тиіс. Жеке сектор тұрғындары үшін контейнерлік алаңдарды жайластыру осы білім берушілерден қалдықтарды әкетуді жүзеге асыратын ұйым жұмысының ерекшеліктерін ескере отырып жүргізілуге тиіс. Жеке сектор тұрғындары үшін коммуналдық қалдықтарды жинау ыңғайлылығы.

Көппәтерлі тұрғын үй секторы үшін контейнерлік алаңдарды жайластыру жөніндегі жобалар біріздендірілуі және қалдықтарды жинау және шығару жөніндегі кәсіпорындардың мүдделерін ескеруі, сондай-ақ коммуналдық қалдықтарды жинау

жөніндегі санитариялық нормативтерге және "коммуналдық қалдықтарды бөлек жинауды ұйымдастыру үшін контейнерлерді орналастыру алаңдарына қойылатын жалпы талаптар" ҚР СТ 3780-2022 талаптарына сәйкес келуі тиіс.

Контейнерлік алаңдар астындағы жерлерге құқық белгілейтін құжаттарды ресімдеу және осы учаскелерді Қарағанды қаласының Бас жоспарына енгізу қажет.

Қоқыс шығаратын компаниялар қайталама шикізатты бөлек әкетуге арналған техниканың бар екендігін құжаттандыруы тиіс. Бұл автокөлікте осы машинамен шығарылатын қалдықтардың түрлері туралы хабарлайтын арнайы таңбалау болуы тиіс.

Қалдықтарды шығару үшін пайдаланылатын барлық техника экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнама нормаларына сәйкес болуы тиіс (№ ҚРД СМ-331 / 2020ж СҚ). Қоқыс шығаратын компаниялармен келісімшарттар жасасу кезінде олар техниканың контейнерлік алаңдарда орнатылған контейнерлерге қызмет көрсетуге бейімделгені және GPS-трекерлермен, сонымен қатар трекерлердің деректерін жалпы бақылау жүйесіне беру жабдықталғандығы туралы құжаттарды ұсынуы керек ("Қазақстан Республикасының қоршаған ортасымен табиғи ресурстарының жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі"). Бұдан басқа, облыстық және жергілікті бюджеттер қаражатынан Қарағанды қаласының қоқыс шығаратын компаниялары үшін қоқыс шығаратын техниканы сатып алуды субсидиялау/кредиттеу мүмкіндігін көздеу қажет.

Полигонға түскен қалдықтар туралы онлайн форматта (мониторингтің автоматты жүйесі қағидаты бойынша) ақпарат жинау базасын құру туралы ұсыныс енгізу қажет.

Сұрыптау ережелері ақпараттық роликтер мен плакаттарда түсіндіріліп, сипатталуы керек. Бұл ақпарат негізгі бағдарламалар арасында өңірлік және жергілікті телеарналарда жариялануы тиіс. Сондай-ақ жергілікті атқарушы органдардың, қоқыс шығаратын компаниялардың интернет-ресурстарында және әлеуметтік желілерде орналастырылып, мерзімді түрде жаңартылып отырылуы тиіс.

Контейнерлік алаңдарда құрылыс және ірі габаритті қалдықтар үшін оларды манипуляторлармен және ірі габаритті техникамен әкету мүмкіндігі бар орын көзделуге тиіс(ҚР СТ 3780-2022 "коммуналдық қалдықтарды бөлек жинауды ұйымдастыру үшін контейнерлерді орналастыру алаңдарына қойылатын жалпы талаптар").

Құрылыс компанияларын және коммерциялық ғимараттарды бұзумен және жөндеумен айналысатын компанияларды ғимаратты немесе кешенді пайдалануға қабылдау кезінде пайда болған құрылыс қалдықтарын мамандандырылған лицензияланған кәсіпорынға әкетуді растайтын құжаттар пакетін ұсынуды ұсыныс ретінде қарастыру.

Стихиялық қоқыс үйінділерін анықтау үшін бейнебақылау камераларын және әлеуметтік тапсырыс арқылы қоғамдық мониторингті тарту.

Стихиялық полигондарды жою кезінде есептер сайтта жарияланып, қарау және ескертулер енгізу үшін қол жетімді болуы керек. Рұқсат етілмеген полигонды жою

туралы есепте қалдықтардың осы учаскеден қайда және қалай шығарылғандығы туралы толық ақпарат болуы керек.

Қарағанды ҚТҚ полигондары жағдайында қолданыстағы технологиялардың қаншалықты қолданыла алатынын жылу немесе микротолқынды энергияны пайдалана отырып, сұрыпталмаған органикалық қалдықтарды пайдалану немесе кәдеге жарату мүмкіндігін зерттеу және ғылыми негіздеу қажет.

Қолданыстағы коммуналдық қалдықтар полигондарының жұмыс істеуі мен дамуы қалдықтар денесінің ыдырау процесін және оның қоршаған ортаға әсерін бақылау үшін техникалық рекультивация кезеңдерімен, кейіннен газ мониторингі мен жер асты суларының мониторингін ұйымдастырумен полигонның пайдаланылған (толтырылған) карталарын рекультивациялауды қамтуы тиіс. Және биологиялық рекультивацияның келесі кезеңі.

Полигондар салу және экологиялық жобалау жобалары үшін жергілікті мәслихаттың шешіміне сәйкес жобаны іске асыру көзделіп отырған аудан үшін қабылданған қалдықтардың пайда болу нормаларын қабылдау қажет.

Қарағанды қаласының тұрғындарында пайда болатын ірі габаритті қалдықтарды басқару.

ҚР СТ 3780-2022 3.1.1 тармағына сәйкес – Контейнерлік алаңдарда "жеке тұлғаларда (тұрғындарда) түзілетін құрылыс және ірі габаритті қалдықтар үшін жабыны мен қоршауы бар ауданы кемінде 12 м орын қамтамасыз етіледі".

3.3-тармаққа сәйкес – "Жылжымайтын объектілерді салуды және (немесе) жөндеуді жүзеге асыратын заңды тұлғалар құрылыс және ірі габаритті қалдықтарды арнайы орындарға өз бетінше әкетуі немесе қоқыс шығаратын ұйымдармен шарт жасасуы қажет". Заңды тұлғалардың контейнерлік алаңдарда ірі көлемді және құрылыс қалдықтарын орналастыруы бұзушылық болып табылады.

4.12-тармаққа сәйкес – Ірі габаритті және құрылыс қалдықтарын шығару қалдықтарды шығарушымен жасалған жария шарттары бар мамандандырылған кәсіпорын оларды орналастырған сәттен бастап үш тәуліктен аспайтын мерзімде жүзеге асырылады.

Ірі габаритті қалдықтармен жұмыс істеу мамандандырылған ұйымға берілгеннен кейін осы кәсіпорынның мүмкіндіктері шеңберінде жүзеге асырылуы тиіс. Оның ішінде пайдалы компоненттерді алу арқылы қайталама ресурс ретінде пайдалану, энергетикалық кәдеге жарату немесе көму кіреді.

Қарағанды қаласында коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі инфрақұрылымды одан әрі дамыту мақсатында заңнаманың талаптарына сәйкес келетін және қол еңбегінің ең аз қатысуымен қалдықтарды сұрыптау жөніндегі кешендерді қамтитын, сондай-ақ келіп түсетін қалдықтарды есепке алудың автоматты жүйелерімен, құрылыс және ірі габаритті әртүрлі типтегі ұсақтау-сұрыптау және азық-түлік пен органикалық қалдықтарды пайдалану қондырғыларымен жарақтандырылған ҚТҚ жаңа

полигоны үшін техникалық-экономикалық негіздеме әзірлеу қажет. Жоба алды дайындықты 2025 жылы бастау қажет.

ҚТҚ полигондарында және қалдықтарды қайта тиеу және сұрыптау алаңдарында төтенше жағдайлар туындаған кезде (атап айтқанда, қалдықтар денесі өртеніп кеткен жағдайда) іс-қимыл жоспарлары әзірленуге тиіс және төтенше жағдайларда іс-қимыл жөніндегі нұсқаулықтар персоналдың кіруінде орналастырылуға тиіс. Осы нұсқаулықпен танысу бастапқы өндірістік нұсқаулықта жүргізілуі керек.

Өрт немесе басқа төтенше жағдай туындаған кездегі іс-қимыл жоспары ҚТҚ полигонының барлық персоналының іс-қимылының мынадай кезеңдерін қамтуға тиіс.

Полигонда қалыптасқан жағдайды болжауды қысқа мерзімде жүргізуге және жою жөнінде негізделген шешім қабылдауға мүмкіндік беретін жергілікті хабарлау жүйесі жұмыс істеуі тиіс. ҚТҚ полигондарындағы құлақтандыру түрлері мыналарды қамтуы тиіс, бірақ олармен шектелмеуі тиіс: автоматты телефон байланысы, жедел диспетчерлік байланыс, автоматты өрт дабылы.

Әрбір жұмыс орны төтенше жағдай туындаған жағдайда хабарлауға жататын лауазымды адамдардың тізімімен жинақталуға тиіс. Бұл төтенше жағдайларға ден қоюдың келісілген жоспарына сәйкес тікелей басшы, авариялық-құтқару қызметі, өрт сөндіру бөлімі, жедел жәрдем (қажет болған жағдайда) және басқа да жауапты тұлғалар . Беру кезінде ақпарат: төтенше жағдайдың туындау күнін, уақытын, орнын, себебін, зардап шеккендердің, оның ішінде қаза тапқандардың санын, төтенше жағдайдың сипаттамасы мен ауқымын, басқа салалардың жұмысына әсерін, тұрғын үй қорына келтірілген залалды, материалдық залалды, өз күштерімен күресу мүмкіндігін, төтенше жағдайды жоюдың болжамды мерзімдерін, қосымша күштер мен құралдарды қамтуға тиіс төтенше жағдай салдарын жою үшін қажетті, төтенше жағдай салдарын жою жөніндегі жұмыстардың қысқаша сипаттамасы.

Әрекет ету жоспарын жасау кезінде төтенше жағдайды жою үшін іс-қимылдың толық тәртібін қамтуы тиіс.

4. ҚАЖЕТТІ РЕСУРСТАР

Бағдарламаны қаржыландыру көздері ретінде әр түрлі деңгейдегі бюджеттер, оның ішінде ҚР Экологиялық кодексінің 29-бабына сәйкес тікелей шетелдік және отандық инвестициялар, өндірушілердің (импорттаушылардың) Кеңейтілген Міндеттемелерінің Операторы (388-баптың 1-тармағының 10) тармақшасына сәйкес кәдеге жарату төлемі түрінде оның банктік шотына өндірушілер мен импорттаушылардан түскен қаражаттан) болуы мүмкін), Отандық, халықаралық қаржы экономикалық ұйымдардың немесе донор елдердің гранттары, екінші деңгейдегі банктердің кредиттері және басқалар, Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған дереккөздер.

5. БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ МОНИТОРИНГІ

ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 18.05.2023 № 154 бұйрығының 3-тарауына сәйкес бағдарламаны іске асыру оны іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау арқылы жүзеге асырылады. бағдарламаның іске асырылуын бақылауды жергілікті атқарушы органның бірінші басшысының орынбасары, Қарағанды қаласының екі ауданының әкімдері немесе коммуналдық қалдықтарды басқару саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруға жауапты жетекшілік ететін бағыттар бойынша олардың орынбасарлары тұрақты негізде жүзеге асырады.

Осы бағдарламамен бекітілген іс-шараларды іске асыру жөніндегі есепті іс-шараны іске асыруға жауапты әрбір мемлекеттік орган немесе кәсіпорын жергілікті атқарушы органдар көрсеткен мерзімдерде ұсынады. Кәсіпорындар мен ұйымдар ұсынатын деректердің дұрыстығы үшін бұл мекемелер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауапкершілік жүктеледі.

Жергілікті атқарушы орган халықты және жұртшылықты ақпараттандыру мақсатында өзінің интернет-ресурсында жарты жылда бір рет ағымдағы есепті жылдың 15 шілдесіне дейін және келесі жылдың 30 қаңтарына дейін жылдық бағдарламаны іске асыру туралы есептерді орналастырады. Есепте іске асырылған іс-шаралар, қол жеткізілген нәтижелер және оларды іске асыруға жұмсалған нақты қаржылық шығындар баяндалады. Сондай-ақ, іс-шаралардың орындалмау себептері немесе нәтижелердің болмауы. Қойылған міндеттерге қол жеткізу мүмкін болмаған жағдайда, жергілікті атқарушы орган жоспарланған іс-шараларды іске асырудың тиімділігін арттыруға немесе өзге де іс-шараларды айқындауға, анықталған проблемалық мәселелер бойынша шаралар қабылдауға бағытталған шаралар қабылдайды.

6. БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ ЖӨНІНДЕГІ ІС-ШАРАЛАР ЖОСПАРЫ.

Қарағанды қаласы үшін коммуналдық қалдықтарды басқарудың 2024-2028 жылдарға арналған бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары

№ п/п	Іс-шараның атауы	Аяқтау нысаны	Орындауға жауаптылар	Орындау мерзімі	Болжалды шығындар / қосымша көздер					Қаржыландыру көздері	Іс-шарадан күтілетін экологиялық әсер
					2025	2026	2027	2028	2029		
1. Қарағанды қаласында қайталама шикізатты қабылдаудың қосымша пункттерін ұйымдастыру											
	Қайта шикізатты қабылдаумен қамтылмаған аудандар үшін			Халықтан қайта шикізат						Кәсіпорындар	"Көзде" коммун

1.1	қайта шикізатты қабылдаудың қосымша пункттерін ұйымдастыру	Пайдалануға беру актісі	қабылдауды жүзеге асыратын кәсіпорындар	2025-2029	Жобаға сәйкес	ың меншікті қаражаты	алдық қалдықтар санын азайту
-----	--	-------------------------	---	-----------	---------------	----------------------	------------------------------

2. Жергілікті және өңірлік БАҚ-та және әлеуметтік желілерде қалдықтардың пайда болуын азайту мақсатында ақылға қонымды тұтынудың маңыздылығы туралы ақпараттық хабарламалар, бағдарламаны іске асыру бойынша халықты және жұртшылықты хабардар ету.

2.1	Ақпараттық материалдар пакетін әзірлеу және қалдықтарды бөлек жинау туралы БАҚ пен әлеуметтік желілерде орналасыру	Ақпараттық материалдар пакеті	Жергілікті атқарушы орган Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы (келісім бойынша)	2025	Бюджеттік өтінімге сәйкес	Жергілікті бюджет	"Көзден" қалдықтарды бөлек жинауды ұйымдастыру үшін дайындық жұмыстары
	Жергілікті атқарушы орган халықты және жұртшылықты ақпараттандыру мақсатында өзінің интернет-ресурсында Бағдарл						

2.2	аманы іске асыру туралы есептердің орналас тырады . Аралық , жарты жылда бір рет ағымдағы есепті жылдың 15 шілдесіне дейін және келесі жылдың 30 қаңтарына дейін жылдық . Жылдық есеп өткен жылдың қорытындысы бойынша қалыптастырылады.	Есеп	Жергілікті атқарушы орган	2025-2029	Қажет емес					Қажет емес	Бағдарламаны іске асыру бойынша халықты және жұртшылықты хабарда р ету
-----	--	------	---------------------------	-----------	------------	--	--	--	--	------------	--

3. Оқушылар үшін ресурстарды тұрмыстық деңгейде үнемдеудің маңыздылығы туралы іс-шаралар әзірлеу және өткізу

	Оқушылар үшін қалдықтарды бөлек жинау және "		Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы (келісім								Балаларға
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	-----------

3.1	ақылға қонымды тұтыну туралы іс-шараларды әзірлеу және өткізу	Есеп	бойынша), Қарағанды қаласының білім бөлімі, жергілікті атқарушы орган	2025-2029	Бюджеттік өтінімге сәйкес	Қажет емес	арналған ақпараттық жұмыс
-----	---	------	---	-----------	---------------------------	------------	---------------------------

4. Әлихан Бөкейхан атындағы ауданда контейнерлік алаңдар астында жерге құқық белгілейтін құжаттарды ресімдеу

4.1	Контейнерлік алаңдар астында жерге құқық белгілейтін құжаттарды ресімдеу және оларды Әлихан Бөкейхан атындағы аудандағы Қаланың бас жоспарына енгізу	Құжаттар пакеті	Әлихан Бөкейхан атындағы аудан әкімдігі	2025-2029	Бюджеттік өтінімге сәйкес	Жергілікті бюджет	Контейнерлік алаң нысаналы мақсаты бар учаскеде орналасады және оны келісусіз ауыстыруға болмайды
-----	--	-----------------	---	-----------	---------------------------	-------------------	---

5. Аудандағы контейнерлік алаңдар астында жерге құқық белгілейтін құжаттарды ресімдеу. Қазыбек би

	Контейнерлік алаңдар астында жерге құқық белгілейтін құжаттарды ресімдеу және		Қазыбек би атында				Контейнерлік алаң нысаналы мақсаты бар учаскеде
--	---	--	-------------------	--	--	--	---

5.1	оларды Қазыбек би атындағы аудандағы Қаланың бас жоспарына енгізу	Құжаттар пакеті	ғы аудан әкімдігі	2025-2029	Бюджеттік өтінімге сәйкес	Жергілікті бюджет	орналасады және оны келісуізу ауыстыруға болмайды
-----	---	-----------------	-------------------	-----------	---------------------------	-------------------	---

6. Әлихан Бөкейхан атындағы ауданда "коммуналдық қалдықтарды бөлек жинауды ұйымдастыру үшін контейнерлерді орналастыру алаңдарына қойылатын жалпы талаптар" ҚР СТ 3780-2022 талаптарына сәйкес контейнерлік алаңдарды жайластыру

6.1	Әлихан Бөкейхан атындағы ауданда контейнерлік алаңдарды жөндеу және жайластыру (қатты жабынды жөндеу, қоршауды желден қорғайтын алаңға ауыстыру	ОЖА	Әлихан Бөкейхан атындағы аудан әкімдігі	2025-2029	Бюджеттік өтінімге сәйкес	Жергілікті бюджет	Қалдықтарды жер жамылғысынан уақытша сақтау аумағын оқшаулау және үрлеуден қорғау
	Әлихан Бөкейхан атындағы ауданның контейнерлік алаңдарында әкетуге						

6.2	қойылатын заңнамаға және техникалық талаптарға сәйкес "құрғақ" / "дымқыл" фракцияларында бөлек жинауға арналған контейнерлерді сатып алу, таңбалау және орнату	ОЖА	Әлихан Бөкейхан атындағы аудан әкімдігі	2025-2029	Бюджеттік өтінімге сәйкес	Жергілікті бюджет	Заңнама талаптарының орындалуы, қоқысты бөлек жинауды қамтамасыз ету
6.3	Қаланың контейнерлік алаңдарында ірі габаритті қалдықтарға арналған орындарды жайластыру	ОЖА	Әлихан Бөкейхан атындағы аудан әкімдігі	2025-2029	Бюджеттік өтінімге сәйкес	Жергілікті бюджет	Ірі габаритті қалдықтарды ұйымдастырылмаған сақтау мөлшерін азайту

7. Қазыбек би атындағы ауданда ҚР СТ 3780-2022 "коммуналдық қалдықтарды бөлек жинауды ұйымдастыру үшін контейнерлерді орналастыру алаңдарына қойылатын жалпы талаптар" талаптарына сәйкес контейнерлік алаңдарды жайластыру

	Қазыбек би атындағы						
--	---------------------	--	--	--	--	--	--

7.1	ауданда контейнерлік алаңдарды жөндеу және жайластыру (қатты жабынды жөндеу, коршауды желден қорғайтын алаңға ауыстыру)	ОЖА	Қазыбек би атындағы аудан әкімдігі	2025-2029	Бюджеттік өтінімге сәйкес	Жергілікті бюджет	Қалдықтарды жер жамылғысынан уақытша сақтау аумағын оқшаулау және үрлеуден қорғау
7.2	Қазыбек би атындағы ауданның контейнерлік алаңдарында әкетуге қойылатын заңнамаға және техникалық талаптарға сәйкес "құрғақ" / "дымқыл" фракцияларында бөлек жинауға арналған контей	ОЖА	Қазыбек би атындағы аудан әкімдігі	2025-2029	Бюджеттік өтінімге сәйкес	Жергілікті бюджет	Заңнамалар талаптарының орындалу, қоқысты бөлек жинауды қамтам

	нерлер д і сатып алу, таңбала у және орнату						асыз ету
7.3	Қаланың контейнерлік алаңдарында ірі габаритті қалдық тарға арналған орындарды жайластыру	ОЖА	Қазыбек би атындағы аудан әкімдігі	2025-2029	Бюджеттік өтінімге сәйкес заявке	Жергілікті бюджет	Ірі габаритті қалдықтарды ұйымдастырылмаған сақтау мөлшерін азайту

8. Биокомпосттау немесе биогазға қайта өңдеу немесе энергетикалық кәдеге жарату арқылы ҚТҚ полигондарында органикалық және тамақ қалдықтарын кәдеге жарату

8.1	ҒЗЖ жүргізу және сұрыпталмаған органикалық қалдықтарды кәдеге жарату әдісін таңдау	Әдісте мелік ұсынымдар	Полигон иелері, экология департаменті (келісім бойынша)	2025-2029	Шартқа сәйкес	Кәсіпорының меншікті қаражаты	Сұрыпталмаған органикалық қалдықтарды жою әдісін таңдау
8.2	Полигондарда тамақ қалдықтарына арналған компост / биогаз/инсинераторлық ҒЗЖ	Пайдалануға қабылдау (актісі)	Полигон иелері	2025-2029	Жобалау-сметалық құжаттамаға сәйкес	Кәсіпорының меншікті қаражаты	Азық-түлік және сұрыпталмаған қалдықтарды орналас

	нәтижелері бойынша) қондырғылар салу						тыруды азайту
8.3	ҚТҚ полигонындағы төтенше жағдайлардың алдын алу және жою жоспарын (қалдықтардың өртенуі) және осындай жағдайлар туындаған кезде әрекет ету жөніндегі жоспарды әзірлеу және келісу	Төтенше жағдайлардың алдын алу және әрекет етудің бекітілген жоспары	Полигон иелері, Экология департаменті (келісім бойынша) Төтенше жағдайлар департаменті (келісім бойынша)	2025	Қажет етілмейді	Кәсіпорындардың меншікті каражаты	Нақты және келісілген іс қимыл жоспары өртті тез жоюға және зиянды азайтуға көмектеседі

9. Коммуналдық қалдықтардың және олардың құрамдас бөліктерінің стихиялық үйінділерін табу және жою

9.1	Ғарыштық мониторинг деректері бойынша анықталған	ОЖА	Жергілікті атқарушы орган Экология департа	2025-2029	Бюджеттік өтінімге сәйкес	Жергілікті бюджет	Стихиялық полигондарды жою
-----	--	-----	---	-----------	---------------------------	-------------------	----------------------------

	стихиялы қоқыстарды жою		менті (келісім бойынша)								
9.2	Размещение отчета об уничтожении свалок в общем доступе сайтам и общественности города с Фото-и видеоматериалами и возможностью комментирования	Есепті жариялау	Жергілікті атқарушы орган, Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы (келісім бойынша) Экология департаменті (келісім бойынша)	2025-2029	-	-	-	-	-	Қажет емес	Рұқсат етілмеген полигондарды жою төңірегіндегі әлеуметтік шиеленісті азайту

10. Пайдалану және қайта өңдеуге беру есебінен қалдықтарды сақтауды (ҚТҚ полигондарында көмуді) аз айту

10.1	Коммунальдық қалдықтардың бөлек жиналған фракцияларын контейнерлік алаңдардан тікелей әкету үшін қоқыс шығартын	ОЖА	Қоқыс шығара	2025-2029	Жобаға сәйкес					Кәсіпорының меншікті	Қайта өңдеуге жарамды қалдықтардың бөлек жиналғы
------	---	-----	--------------	-----------	---------------	--	--	--	--	----------------------	--

	компаниялардың қолда бар техникасын сатып алу немесе қайта жарактандыру, GPS-трекерлер орнату		Тын компаниялар							қаражаты	ан фракцияларын араластырмаңыз
10.2	Шынытұғырды қайта өңдеуді ұйымдастыру үшін кәсіпкерлерді тарту, әйнекті (коммуналдық қалдықтардың компоненті ретінде) қайта өңдеу желісін ұйымдастыру	Шарт	Жергілікті атқарушы орган	2025-2026	-	-	-	-	-	Қажет емес	Қайта өңделетін заттарды пайдалану
10.3	Резеңке - техникалық бұйымдар мен шиналардың қалдықтарын қайта өңдеуді ұйымдастыру	Шарт	Жергілікті атқару	2025-2026	-	-	-	-	-	Қажет емес	Қайта өңделетін заттар

10.6	дың техникалық мүмкіндіктері не сүйеніп отырып, полигонды газсыздандыру туралы мәселені зерделей (ҒЗЖ жүргізу)	Есеп	Полигон иелері	2025-2029						Кәсіпорындардың меншікті қаражаты	Эмиссияларды азайту, газсыздандырудан биогазды пайдалану
10.7	АВТО салмақтар бойынша депозитке салу үшін ҚТҚ полигондарына түсетін қалдықтар көлемінің онлайн базасын құру туралы ұсыныс енгізу	Депозитке салынған қалдықтардың Онлайн базасы	Экология департаменті (келісім бойынша)	2025-2026	-	-	-	-	-	Қажет емес	Полигондарда сақталған қалдықтардың көлемі туралы сенімді ақпарат
	Коммуналдық қалдықтармен және қайта шикізатпен жұмыс істеу жөнінде		Экология департа								

10.8	егі операцияларды жүзеге асыратын барлық кәсіпорындар бойынша қадағалау органына есептілікті толық тапсыруды қамтамасыз ету	Есептер, мәліметтер жиынтығы	менті (келісім бойынша) табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы (келісім бойынша)	2025-2029	-	-	-	-	-	Қажет емес	Жиналған қайта өңделген шикізатпен тасымалданған қалдықтардың көлемі туралы сенімді ақпарат
------	---	------------------------------	---	-----------	---	---	---	---	---	------------	---

11. Қарағанды қаласының тұрғындарын коммуналдық қалдықтарды ұйымдастырылған, тұрақты әкетумен қамтамасыз ету

11.1	Жеке үй иелерімен қалдықтарды әкетуге түсіндіру жұмыстарын жүргізу және шарттар жасасу	Шарттар	Қоқыс шығартын компаниялар, жергілікті атқарушы орган	2025-2029						Кәсіпорындардың меншікті қаражаты	Қалдықтарды ұйымдасқан және тұрақты әкетумен жеке секторды қамту
11.2	Коммуналдық қалдықтарды тұрақты әкететін жеке секторда контей	Пайдалануға қабылдау актісі	Қоқыс шығартын компаниялар, аудан әкімдіктері	2025-2029	Бюджеттік өтінімге сәйкес					Жергілікті бюджет	Қалдықтарды ұйымдасқан және тұрақты әкетумен

	нерлер орнату										н жеке секторды қамту
11.3	Қоқыс шығаратын компаниялар олар қызмет көрсететін учаскелер аумағындағы тұрғындардың саны туралы ақпаратты жинау және беру (талап ету бойынша)	Халық саны туралы мәліметтер базасы	Жергілікті атқарушы орган, полиция департаменті (келісім бойынша), "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы"	2025-2029	-	-	-	-	-	Қажет емес	Қоқысты шығару үшін әділ және тиімді төлем

12. Қаланың барлық аудандары туралы қауіпті қалдықтарға арналған контейнерлерді (құрамында сынабы бар шамдар мен аспаптар мен батареялар) орнату

12.1	Қауіпті қалдықтарға арналған контейнерлерді сатып алу және орнату	ОЖА	Аудан әкімдіктері	2025-2029	Бюджеттік өтінімге сәйкес				Жергілікті бюджет	Қауіпті қалдықтарды ҚТҚ қалған фракцияларымен араластыруды болдырмау
12.2	Қауіпті қалдықтарға арналған контейнерлерге қызмет көрсету	Шарт		2025-2029	Бюджеттік өтінімге сәйкес					Коммуналдық қалдықтардың қауіпті құрамдас бөлікте

	г е лиценз иясы бар кәсіпор ындарм ен шарт жасасу		Аудан әкімдік тері			Жергілі кті бюджет	рі н уақтыл ы шығару және кәдеге жарату
13. Қала шегінде тұрғындардың демалыс орындарынан контейнерлік алаңдарды және коммуналдық қалдықтарды шығаруды ұйымдастыру							
13.1	Халықт ы ң демалат ы н орында рында контей нерлік алаңдар ды жайлас тыру және контей нерлер орнату, қалдық тарды әкетуге қоқыс шығара тын ұйымда рмен шарт жасасу	ОЖА	Аудан әкімдік тері	2025- 2029	Сметаға сәйкес	Жергілі кті бюджет	Халықт ы ң демалы с орында рынан қалдық тарды шығару ды ұйымда стыру рұқсат етілмег ен қоқыс үйінділ ерінің санын азайтад ы және демалы с орында рының санитар лық жағдай ы н жақсар тады

БАҚ – бұқаралық ақпарат құралдары

ҚТҚ – қатты тұрмыстық қалдықтар

ОЖА – орындалған жұмыстар актісі

Қосымша 1

2025 жылға арналған іс-шаралардың толық жоспары

№пп	Іс-шара атауы	Орындауға жауаптылар	Есеп берудің соңғы мерзімі	Іс-шара мақсаты
	Қайталама шикізатты қабылдау			

1	пунктің ұйымдастыру үшін 2 учаскені таңдау	Аудан әкімдігі	25 маусым	
2	Мүдделі мамандандырылған ұйымдарға қайталама шикізатты қабылдау пунктің ұйымдастыру жөнінде ұсыныстар жіберу	Аудан әкімдігі	25 маусым	Қайталама шикізатты қабылдау пунктің ұйымдастыру
3	Мүдделілік жағдайында қайталама шикізатты қабылдау пунктің ұйымдастыру	Предприятия, осуществляющие прием вторсырья у населения	25 желтоқсан	
4	Қалдықтарды бөлек жинау және осындай жинау ережелері туралы ақпараттық материалдар пакетін әзірлеу	Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы (ТРБ) (келісім бойынша)	25 қыркүйек	Қалдықтарды бөлек жинау туралы халықты хабардар ету
5	Бұқаралық ақпарат құралдарында, интернет-пабликтерде, хабарландыру тақталарында, қоғамдық көлікте ақпарат тарату	ТРБ (келісім бойынша), аудандар әкімдіктері	25 желтоқсан	
6	Қарағанды қаласының білім бөліміне ресурстарды үнемдеу және қалдықтарды бөлек жинау туралы іс-шараларды өткізу қажеттілігі туралы ақпарат жолдау	ТРБ (келісім бойынша)	25 сәуір	
7	Ресурстарды үнемдеу және қалдықтарды бөлек жинау туралы іс-шараларды өткізу үшін мектептердің тізімін ұсыну	Қарағанды қ. Білім басқармасы	25 мамыр	
	Ресурстарды үнемдеу және қалдықтарды бөлек			

8	жинау, мектептер мен білім беру мекемелері деңгейінде іс-шаралар әзірлеу және өткізу	Қарағанды қ. Білім басқармасы	25 желтоқсан	Оқушыларға арналған оқу іс-шараларын әзірлеу
9	Ресурстарды үнемдеуге және қалдықтарды бөлек жинауға бағытталған мектептен тыс іс-шаралар мен акцияларды ұйымдастыру және өткізу	ТРБ (келісім бойынша), аудандар әкімдіктері	25 қыркүйек	
10	Ресурстарды үнемдеу және қалдықтарды бөлек жинау туралы тақырып бойынша үлестірме материалдарды дайындау және тарату	ТРБ (келісім бойынша)	25 желтоқсан	
11	Контейнерлік алаңдар астындағы жерді ресімдеу үшін құжаттар топтамасын дайындау	Аудандар әкімдіктері	25 желтоқсан	Нысаналы мақсаты бар жерді заңды ресімдеу
12	Қаланың бас жоспарына контейнерлік алаңдар астындағы жер учаскелерін енгізу	Аудандар әкімдіктері	25 желтоқсан	
13	Қаланың контейнерлік алаңдарына жөндеу және абаттандыру жүргізу	Аудандар әкімдіктері	25 желтоқсан	
14	Алаңдардың контейнерлік паркін жаңарту/толықтыру	ТРБ (келісім бойынша), аудандар әкімдіктері, қала әкімдігі	25 желтоқсан	
15	Контейнерлерді таңбалау. Келесі мәліметтер көрсетілу қажет - жиналған фракция (ірі және түсті),	Аудандар әкімдіктері, ҚШҰ	25 желтоқсан	Контейнерлік алаңдардың экологиялық және

	контейнер иесі, қоқыс шығаратын ұйым (ҚШҰ), ҚШҰ телефоны			санитарлық талаптарға сәйкестігін қамтамасыз ету
16	Контейнерлік алаңдарда ірі габаритті қалдықтарды жинауға арналған алаң салу (жайластыру)	Аудандар әкімдіктері	25 желтоқсан	
17	Ірі габаритті қалдықтарды әкетуге жария шарт жасасу	Қала әкімдігі, ҚШҰ	25 желтоқсан	
18	Қ а л а полигондарында органикалық және тамақ қалдықтарын кәдеге жарату әдісіне зерттеулер жүргізу немесе басқа негіздеме келтіру	Полигон иелері	25 маусым	Тамақ қалдықтарын жою әдісін таңдау
19	Жобаларды әзірлеу және қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органмен келісу	Полигон иелері, облыс экология департаменті (келісім бойынша)	25 желтоқсан	
20	ҚТҚ көму полигондарында төтенше жағдайларға (өрттерге) ден қою және оларды жою жоспарын әзірлеу	Полигон иелері	25 мамыр	Авариялардың алдын алу және жою
21	Қ Т Қ полигонындағы төтенше жағдайлардың алдын алу және жою жоспарын келісу	Экология департаменті (келісім бойынша), Төтенше жағдайлар департаменті (келісім бойынша), жергілікті атқарушы орган	25 маусым	
22	Ғарыштық мониторинг, тікелей бақылау, патрульдеу және қоғамдық мониторинг деректері бойынша	Жергілікті атқарушы орган,	25 желтоқсан	

	коммуналдық қалдықтардың стихиялық үйінділерін анықтау	Экология департаменті (келісім бойынша)		
23	Полигонды жою жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін сот және заңнамалық талаптарды орындау	Экология департаменті, жергілікті атқарушы орган	25 желтоқсан	Стихиялық полигондарды жою
24	Қалдықтарды жинауға немесе көмуге арналған арнайы белгіленген орындардан тыс (стихиялық қоқыс үйіндісінде) мамандандырылған ұйымдарға жинау, тасымалдау және беру	Жергілікті атқарушы орган, Экология департаменті (келісім бойынша)	25 желтоқсан	
25	Қалдықтар шығарылған ұйымның атауын көрсете отырып, жойылған қоқыс үйіндісі туралы есепті жасау және орналастыру	Жергілікті атқарушы орган, Экология департаменті	25 желтоқсан	
26	Қалдықтардың бөлек жиналған фракцияларын шығару үшін техниканы сатып алу немесе қайта жаратқандыру	ҚШҰ	25 желтоқсан	
27	GPS-трекерлермен жаратқандыру	ҚШҰ	25 желтоқсан	Қалдықтарды бөлек жинауды қамтамасыз ету
28	Трекингтік мәліметтерді Қазақстан Республикасының қоршаған ортасы мен табиғи ресурстарының жай-күйі туралы ұлттық деректер банкіне беру	ҚШҰ	25 желтоқсан	
	Полигонның авто салмақтарынан			

29	деректерді онлайн деректер базасына беруді ұйымдастыру	Полигон иесі, Экология департаменті (келісім бойынша)	25 желтоқсан	Сандық деректерді жинау
30	Шыны және резеңке қалдықтарын қайта өңдеуді ұйымдастыруға мүдделі кәсіпорындардың тізімін анықтау	ТРБ (келісім бойынша)	25 желтоқсан	
31	Жергілікті деңгейде шыны, резеңке қалдықтары және ҚТҚ-ның басқа да құрамдас бөліктерінің қалдықтарын қайта өңдеуді қолдау және көтермелеу жөніндегі шараларды әзірлеу	Жергілікті атқарушы орган	25 желтоқсан	Қалдықтар фракцияларын қайта өңдеу саласына инвесторларды тарту
32	Мүдделі кәсіпорындарды әзірленген шаралар туралы хабардар ету	Жергілікті атқарушы орган	25 желтоқсан	
33	Қ Т Қ полигондарында құрылыс қалдықтарын уақытша сақтау және оларды қайта өңдеу (ұсақтау және пайдалы компоненттерді алу) алаңдарының жобаларын әзірлеу	Полигон иесі	25 шілде	Құрылыс қалдықтарын пайдалану
34	Жобаларды келісу	Полигон иесі	25 желтоқсан	
35	Қаланың жеке секторында коммуналдық қалдықтарды ұйымдасқан түрде шығару үшін контейнерлік алаңдар салынатын учаскелерін таңдау	Аудандар әкімдіктері, ҚШҰ	25 желтоқсан	
36	Жеке сектор аудандарын қалдықтарды бөлек жинауға арналған контейнерлермен		25 желтоқсан	Жеке секторды қамту

	жайластыруды ұйымдастыру	Аудандар әкімдіктері ҚШҰ		
37	Контейнерлерді таңбалау. Келесі мәліметтер көрсетілу қажет - жиналған фракция (ірі және түсті), контейнер иесі, қоқыс шығаратын ұйым (ҚШҰ), ҚШҰ телефоны	Аудандар әкімдіктері ҚШҰ	25 желтоқсан	
38	Дербес деректерді берусіз (талап бойынша) ҚШҰ үшін халықты тіркеу туралы мәліметтерге қол жеткізуді ұсыну	Жергілікті атқарушы орган, Полиция департаменті (келісім бойынша), "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы	25 желтоқсан	
39	Бақылау камералары бойынша онлайн форматта контейнердің жай-күйін қадағалауды қамтамасыз ете отырып, коммуналдық қалдықтардың қауіпті құрамдас бөліктеріне арналған контейнерлерді орнату орындарын айқындау	Аудандар әкімдіктері	25 шілде	
40	Қауіпті қалдықтарға арналған контейнерлерге қызмет көрсету конкурсын ұйымдастыру	Аудандар әкімдіктері	25 шілде	Коммуналдық қалдықтардың қауіпті компоненттерін жеке жинау
41	Қауіпті қалдықтарды жинау жөніндегі контейнерлерге қызмет көрсетуге лицензияланған ұйыммен шарт жасасу	Аудандар әкімдіктері	25 қыркүйек	

42	Таңдалған учаскелерде қауіпті қалдықтарды жинауға арналған контейнерлерді орнату	Аудандар әкімдіктері	25 желтоқсан	
43	Азаматтардың танымал демалыс орындарынан қалдықтарды жинау үшін контейнерлік алаңдарды ұйымдастыру үшін учаскелерді таңдау (Федоров су қоймасы және т. Б.)	Аудандар әкімдіктері, ҚШҰ	25 сәуір	Демалыс орындарының санитарлық жағдайын қамтамасыз ету
44	Осы контейнерлік алаңдарды ҚШҰ-ға қызмет көрсетудің жария шарттарына қосу	Жергілікті атқарушы орган	25 мамыр	
45	Санитарлық ережелерге сәйкес коммуналдық қалдықтарды уақтылы шығаруды қамтамасыз ету	Қшұ	25 желтоқсан	
46	Іске асырылған іс-шаралар туралы ақпаратты аудан әкімдіктеріне жолдау	Жауапты орындаушылар	1 маусым 15 қаңтар	
47	Коммуналдық қалдықтарды басқару бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалуы туралы ақпарат жинау	Аудандар әкімдіктері	1 маусым 15 қаңтар	Коммуналдық қалдықтарды басқару бағдарламасын орындау бойынша есептілікті қамтамасыз ету
48	Коммуналдық қалдықтарды басқару бағдарламасын орындау бойынша есептерді қалыптастыру	Аудандар әкімдіктері	1 маусым 15 қаңтар	
49	Есепті интернет-ресурста орналастыру	Аудандар әкімдіктері	1 маусым 15 қаңтар	

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК